

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 500 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Geldt artikel 346 B.W. ook voor Echtscheiding bij Wederzijdse Toestemming?

1. — Echtgenoten scheiden bij wederzijdse toestemming.

Overeenkomstig de hun bij artikel 280, 1°, B.W. opgelegde plichten, vertrouwen ze de moeder de kinderen toe.

Nu hertrouwt de moeder en haar tweede echtgenoot wil de kinderen adopteren (1).

Mag de eerste zich daartegen verzetten?

2. — M.i. brengt artikel 346, lid 3, de oplossing. Een negatieve oplossing. Het luidt immers: «Na echtscheiding, resp. scheiding van tafel en bed, volstaat de toestemming van de ouder die het hoederecht over het kind heeft.»

Waarom zou die bepaling niet voor ons geval gelden?

3. — Artikel 346, lid 3, zou enkel voor echtscheiding op bepaalde gronden bedoeld zijn.

Een dergelijke beperking staat evenwel niet in de wet: de tekst is zo ruim mogelijk, en maakt geen onderscheid.

Maken de voorbereidende werkzaamheden dit soms wel?

4. — Artikel 346, lid 3, werd in de wet van 22 maart 1940 op initiatief van de Kamercommissie voor Justitie ingelast.

Het verslag van die commissie luidt als volgt (2): «Artikel 340. — Gaat het om de adoptie van meerderjarigen, dan volstaat principieel de toestemming der beide betrokkenen. Maar is de te adopteren persoon minderjarig, dan vereist artikel 346 de instemming van zijn vader en zijn moeder. Geldt dit ook na echtscheiding of scheiding van tafel en bed? Uw commissie was van oordeel dat dan de instemming volstond van de ouder die de hoede over het kind heeft.

«Het gaat, wel te verstaan, om het wettelijk hoederecht, en niet om de feitelijke hoede. Men zou derhalve tussen lid 2 en lid 3 een nieuw lid moeten inschakelen, luidende: «Na echtscheiding enz.» (hierboven, n° 2).

5. — Ik herlees: «Het gaat, wel te verstaan, om het wettelijk hoederecht en niet om de feitelijke hoede.»

Van welke aard is nu het recht van de bij weder-

zijdse toestemming gescheiden echtgenoot, wie de kinderen door de betrokkenen vooraf werden toevertrouwd? Is dit een wettelijk hoederecht of een feitelijke hoede (zonder titel noch aansprakelijkheid)?

Het komt me voor dat een overeenkomstig de wet toevertrouwde hoede, krachtens een door de wet niet enkel toegestane, doch opgelegde overeenkomst, op een titel berust, een aansprakelijkheid in het leven roept, en bezwaarlijk iets anders kan zijn dan een wettelijk hoederecht.

6. — Trouwens, de hoede verandert niet van aard, naargelang de echtgenoten bij wederzijdse toestemming scheiden, dan wel op bepaalde gronden. «Le divorce, schrijft Laurent (3), doit avoir le même effet, quant à la puissance paternelle, qu'il ait lieu par consentement mutuel ou pour cause déterminée. Il n'y a qu'une différence, c'est que, dans le dernier cas, la cause du divorce étant connue, la loi avait une raison de confier les enfants de préférence à l'un des époux, celui qui est innocent; tandis que, si le divorce a lieu par consentement mutuel, la loi, ignorant, qui est le coupable, devait s'en rapporter aux conventions des époux.»

En Laurent onderstreept dat artikel 280 (wederzijdse toestemming) en artikel 303 (bepaalde gronden) dezelfde bewoording gebruiken: «toevertrouwen».

Welk is nu de aard van de hoede over de kinderen, na echtscheiding op bepaalde gronden?

«Le code, schrijft De Page (4), s'exprime très laconiquement à cet égard. Il se borne à dire que les enfants «seront confiés» à tel époux ou à un tiers, sans spécifier autrement les attributs de la puissance paternelle transférés. Une interprétation étroite en a déduit que, seule, la garde matérielle des enfants était confiée à l'un ou à l'autre des époux. C'est une erreur. Il faut, pour donner une solution exacte, tenir compte, d'une part, de l'esprit de la loi et des nécessités de la pratique, et, d'autre part, distinguer dans quelles conditions la décision du tribunal est intervenue.»

En verder: «Il s'ensuit que le transfert du droit de garde portera non seulement sur la garde matérielle, mais aussi sur la garde juridique. La mère, à qui les enfants sont confiés, sera donc, en principe, seule juge de leur éducation et de leur direction philosophique. Le père ne pourra plus exercer qu'un droit de sur-

veillance, c'est-à-dire critiquer éventuellement devant les tribunaux les décisions de l'autre époux, et ce, uniquement dans la mesure où elles seraient contraires aux intérêts de l'enfant. Pour le surplus, il a perdu tout pouvoir.»

De hoede over de kinderen, na echtscheiding op bepaalde gronden, is dus wel een wettelijk hoederecht; niet een louter feitelijk bewaken. Het is een kwestie van aansprakelijkheid, en niet enkel van woonplaats.

En aangezien de hoede over de kinderen na echtscheiding bij wederzijdse toestemming van dezelfde aard is, is ook zij een rechtelijke, geen feitelijke hoede.

7. — Toch oordeelde de rechtbank van Verviers (5) er anders over. Overwegende :

« dat de aan de moeder toevertrouwde hoede « exclusivement matérielle » was (hetgeen voormelde schrijvers tegenspreken);

» dat de tussen beide echtgenoten op grond van artikel 280 gesloten overeenkomst een « transactioneel » karakter heeft (dading is echter uitgesloten, wanneer het gaat om rechten en plichten die de openbare orde raken ?);

» dat de rechtbank de verborgen redenen van die overeenkomst niet mocht nagaan (ongetwijfeld);

» que ce serait outrepasser la portée de cette convention que d'en déduire une présomption de dignité ou d'indignité envers l'un ou l'autre des époux »;

« om al deze redenen erkende de rechtbank aan de vader het recht, om zich tegen de adoptie van het kind door de tweede echtgenoot te verzetten. »

De rechtbank liet zich m.i. te zeer beïnvloeden door het al of niet « waardig » zijn van de ouder, die de hoede krijgt.

Wat echtscheiding bij wederzijdse toestemming kenmerkt is juist het wegblijven van alle bekommernis over de waardigheid van de echtgenoot, die de kinderen toegewezen krijgt. Zoëven zei Laurant (6) dat de wet hier naar geen schuldige zoekt. Ik ga verder : de wet wil niet eens weten, of er een schuldige is. Wellicht is er geen.

Het lijkt me derhalve verkeerd, de begrippen hoede en waardigheid hier samen te koppelen. Bij echtscheiding met wederzijdse toestemming rijst er geen kwestie van waardigheid, — terwijl er wel moet gezorgd worden voor de hoede.

8. — Maar laten we nog verder gaan.

Gesteld dat de hoede over de kinderen, na echtscheiding met wederzijdse toestemming, van rechtelijke, niet van feitelijke aard is, dan nog kan men zich afvragen of ze een einde brengt aan het ouderlijk gezag van de andere echtgenoot. Wanneer de kinderen aan één der ouders worden toevertrouwd, mag men daaruit afleiden dat het ouderlijk gezag van de andere vervalt ?

Dit zou overdreven zijn. Daarom neemt men aan, dat de ouder die de hoede niet krijgt, niettemin enkele « verdere » attributen van het ouderlijk gezag behoudt; attributen van het ouderlijk gezag *lato sensu* (7). Bv. het recht om over de ontvoogding van het kind te beslissen, of om met zijn huwelijk al dan niet in te stemmen.

Tussen dergelijke attributen en de adoptie bestaat er echter een wezenlijk verschil : er ontbreekt voor die attributen een wetsbepaling voor de adoptie ontbreekt ze niet (het bewuste artikel 346). Ook al neemt men aan dat de ouder die de hoede niet krijgt,

zich tegen ontvoogding mag verzetten, inzake adoptie beschikt artikel 346 er anders over. Inzake adoptie « volstaat de instemming van de ouder die over het kind het hoederecht uitoefent ».

Met andere woorden : de wet hecht de adoptie aan het hoederecht, en vraagt de instemming niet van de ouder die het hoederecht mist (8).

9. — Zelfde opmerking voor de instemming met het huwelijk.

De Senaatscommissie voor Justitie legde zelf het verband tussen instemmen met de adoptie en instemmen met het huwelijk (9). Ze haalt artikel 148 B. W. aan, dat in die tijd luidde : « De zoon en de dochter die de volle leeftijd van 21 jaar niet bereikt hebben mogen geen huwelijk sluiten zonder de instemming van hun vader en moeder. Zijn deze het niet eens, dan volstaat de instemming van de vader ». Met andere woorden : gaf de moeder haar instemming niet, dan had het huwelijk toch plaats.

Zo ook wat artikel 346 inzake adoptie betreft : de instemming van de ouder die het hoederecht uitoefent volstaat. Een bewijs te meer is dat de Senaatscommissie de mening was toegedaan, dat de andere ouder niettemin moest « in kennis gesteld », « gehoord » of « althans opgeroepen » worden. Dit voorbehoud werd in artikel 355, lid 3, ingelast; en het laat zich horen. Doch tevens impliceert het, dat die ouder geen instemming meer geven moet; dus dat hij de adoptie niet meer verhinderen mag, met er zich louter tegen te verzetten.

10. — Om de adoptie, die ons hier bezighoudt, niet te homolgeren, steunt de rechtbank te Verviers ten slotte op een andere plaats uit het verslag van de Senaatscommissie (10). « Het komt ons voor, aldus het verslag, ... dat de ouder die de hoede aldus heeft verkregen zich niet op een derde, de adoptant, ontlasten mag, welke hem aldus zou vervangen ».

In onderhavige adoptie is er natuurlijk geen sprake van ontlasting of van vervanging. De moeder zal over de kinderen blijven hoeden, vermits de adoptant niemand anders is dan haar nieuwe echtgenoot. Verre van zich door hem te laten vervangen, zal ze in hem de vennoot vinden, met wie ze de kinderen een haard zal teruggeven.

De banden met de wettige vader zullen er allerminst om verbroken worden, aangezien de geadopteerde in diens familie blijft, en er al zijn rechten en plichten behoudt (artikel 348); nl. wat steun (artikel 351) en erfrecht betreft.

Zodat de voorgenomen adoptie de kinderen geenszins kan schaden, integendeel. En het belang van de kinderen moet hier toch de doorslag geven.

René DEKKERS,

Hoogleraar te Gent en te Brussel.

(1) De moeder zou, naast hem, haar eigen kinderen mogen adopteren (burg. Brussel 7 dec. 1956 *Annales du Notariat* 1957, bl. 220, met bespreking). Waartoe ? Om het ouderlijk gezag, dat op de adoptant overgaat (art. 348) deels achtig te blijven.

(2) *Pasinomie* 1940, bl. 142, kol. 1.

(3) Laurent, *Principes*, 3.297.

(4) De Page, *Traité*, 1.988.

(5) Burg. Verviers, 28 jan. 1957, onuitgegeven.

(6) Laurent, *Principes*, 3.297.

(7) De Page, *Traité*, 1.988, litt. C.

(8) Wordt de hoede aan een derde toevertrouwd, zie burg. Brussel 31 mei 1957 *Annales du Notariat* 1957, bl. 322.

(9) *Pasinomie* 1940, bl. 148, kol. 1.

(10) *Pasinomie* 1940, bl. 148, kol. 1.

OVER ADVOCATEN EN PROCUREURS IN NEDERLAND

1. Vóór 1879 was het ambt van advocaat niet met dat van procureur te verenigen, terwijl een «procureur of practizijn» geen meester in de rechten behoefde te zijn. Bij de wet van 1879 is dat veranderd en werden de beide functies verenigbaar. De werkzaamheden van advocaat en procureur vloeien echter ineen, hetgeen niet wegneemt, dat er een kenmerkend verschil is tussen beide beroepen. Immers de advocaat is vooral, ook volgens Van Boneval Faure, de rechtsgeleerde raadsman van zijn medeburgers. Hij geeft advies, voert besprekingen met zijn cliënten en met hen, die op de een of andere wijze bij de zaak van zijn cliënt betrokken zijn. De advocaat stelt de dagvaarding op, «maakt» de conclusies en bepleit de zaak. In strafzaken is hij de raadsman bij de gehele procedure. De procureur is eigenlijk alleen de man, die de conclusies «neemt», d.w.z. indient ter rolzitting. Voorts is het de procureur, die de zaak per placet op de rol brengt, die uitstel verzoekt, consenteert in door de wederpartij gevraagd uitstel, een dag voor pleidooi of vonnis vraagt. Vandaar, dat de verrichtingen van procureurs wel eens als «handwerk» worden betiteld. Men leze het opstel van Prof. Mr I. H. Hijmans, getiteld: «Handwerk, kunst en wetenschap», in Rechtsgeleerd Magazijn 1937, blz. 469 e.v. Wij lezen op blz. 470: «Handwerk is het mechanisch handelen naar voorschriften. Het stelt slechts eischen aan geheugen en nauwkeurigheid. Op juridisch gebied bestaat het vooral in het werken naar vaste formulieren. Bij griffier, procureur, deurwaarder en hun ondergeschikten, speelt het een overwegende rol».

Waar de beide beroepen van advocaat en procureur meestal in een persoon verenigd zijn, «maakt» men dus de conclusies als advocaat, maar men «neemt» deze, d.w.z. men dient ze in, in kwaliteit van procureur.

Een advocaat mag bij alle colleges als zodanig optreden, vooral pleiten dus, doch een procureur is gebonden aan zijn college. Hierdoor is ontstaan het stelsel van «correspondenten».

2. Correspondenten en rolwaarnemers.

Indien b.v. een advocaat-procureur te 's-Gravenhage is ingeschreven en een procedure voert, die dient voor de Amsterdamse rechtbank, zal hij daar zijn conclusies niet mogen nemen; immers hij is slechts procureur in het arrondissement 's-Gravenhage. Hij heeft dus een procureur te Amsterdam nodig, die aldaar de zaak behandelt, d.w.z. conclusies «neemt» en in ontvangst neemt. Die procureur te Amsterdam is dan zijn «correspondent». Moet er gepleit worden, dan zal de Haagse advocaat dit in Amsterdam zelf mogen doen, immers pleiten is een typische advocatenwerkzaamheid en de advocaat, wij zeiden het reeds, is niet aan het college, waarbij hij ingeschreven is, gebonden.

Met het correspondentschap moet men niet verwarren het rolwaarnemerschap. Bij sommige gerechten hebben de meeste procureurs iemand, die hun rollen waarneemt, dus bij hun eigen rechtbank of hof. Zo is het te verklaren, dat men ter rolle meestal slechts enkele procureurs ziet optreden. Sommigen van hen occuperen voor tientallen confrères. Dat deze rolwaarneming veel tijd uitspaart, behoeft geen nader betoog.

3. Wie mag pleiten?

Aangezien bijstand van een procureur bij de colleges verplicht is volgens de artikelen 133, 138 en 353 Rv., kan men een procureur rechtens niet ontberen en een advocaat de facto niet, ofschoon artikel 20 Rv. zegt: «De partijen mogen hare eigene zaak bepleiten, echter zal de regtbank of het hof de magt hebben haar dit te ontzeggen, in geval dezelve bevinden, dat zij door drift of door onbedrevenheid buiten staat zijn hare zaak met de vereischte betamelijkheid en met die duidelijkheid, die tot des rechters onderrigt noodig is, voor te dragen». Dit wetsvoorschrift is weinig bekend, doch daarenboven wordt in de praktijk vanzelfsprekend steeds door de advocaat zelf gepleit. Volgens artikel 21, lid 1, Rv. mogen bij uitzondering ook procureurs pleiten bij hun college, ofschoon het hun werk niet is. Wordt gepleit door een niet als procureur toegelaten advocaat, dan spreekt het vanzelf, dat de «dingtalen» moeten worden gevoerd, d.w.z. de conclusies moeten worden genomen, door een procureur. In artikel 21, lid 2, Rv. zien wij echter duidelijk de scheiding tussen de werkzaamheden der advocaten en die der procureurs.

4. De advocatenwet van 23 juni 1952, S. 365.

Bij K. B. van 3 juli 1948 werd het ontwerp voor de z.g.n. Advocatenwet bij de S.-G. ingediend, bestaande uit 82 artikelen, welke wet op 1 oktober 1952 in werking is getreden. De wet voorziet in een gecentraliseerde organisatie van de balie met verordenende bevoegdheid. Volgens artikel 17 vormen de gezamenlijke advocaten, die in Nederland ingeschreven zijn, de Nederlandse orde van advocaten, gevestigd te 's-Gravenhage. Zij is een publiekrechtelijk lichaam in de zin van de artikelen 152-154 der Grondwet.

De advocaten worden ingeschreven bij de rechtbank van het arrondissement, waarin hun kantoor is gevestigd. De bij de rechtbank te 's-Gravenhage ingeschreven advocaten zijn tevens advocaat bij de Hoge Raad (artikel 1). Ieder, die aan een Rijks- of daarmede gelijkgestelde Nederlandse universiteit heeft verkregen hetzij de graad van doctor in de rechtswetenschap, hetzij de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten, mits het daartoe vereiste examen is afgelegd, kan aan de president van de rechtbank inschrijving als advocaat verzoeken, zegt artikel 2.

De beëdiging door de rechtbank kan in principe niet geschieden voordat ten minste vier weken na de indiening van het verzoek tot inschrijving zijn verlopen. De raad van toezicht kan zich tegen de toelating verzetten. De beëdiging blijft achterwege, indien de raad zich binnen voormelde termijn bij met redenen omklede beslissing tegen de inschrijving verzet. Af-schrift van deze beslissing van de raad, houdende verzet tegen de inschrijving, wordt onverwijld toegezonden aan de verzoeker en aan de rechtbank bij welke de inschrijving is verzocht. Volgens artikel 4, lid 3, kan de inschrijving alleen geweigerd worden als verzoeker niet voldoet aan de in artikel 2 gestelde voorwaarden of indien er gegronde vrees bestaat, dat verzoeker als advocaat inbreuk zal maken op voor de advocaten geldende wetten, verordeningen en besluiten of dat hij na zijn inschrijving uit anderen hoofde de eer van de stand der advocaten zal schaden. De verzoeker kan bij weigering door de raad beklag

doen bij het gerechtshof (artikel 5, lid 2), terwijl van de beslissing van het hof cassatie openstaat (artikelen 5 tot en met 8).

De eed of belofte (zie artikel 3, lid 2) luidt als volgt: «Ik zweer (beloof) getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet, eerbied voor de rechterlijke autoriteiten en dat ik geen zaak zal aanraden of verdedigen, die ik in gemoede niet gelove rechtvaardig te zijn.»

5. Het tableau.

Op vertoon van de acte van beëdiging wordt de advocaat op het tableau gesteld zijnde een register bevattende de namen van alle ingeschrevenen. Zij, die verlangen niet langer op het tableau te staan, als advocaat bij een andere rechtbank worden ingeschreven, enige betrekking verkrijgen, waarmede het beroep van advocaat onverenigbaar is, of hun acte van beëdiging niet binnen de tijd tot het viseren daarvan voorgeschreven aan de griffier ter hand stellen, worden op hun aangifte of op requisitoir van het O.M., de raad gehoord, van het tableau geschrapt.

6. Algemene raad en college van afgevaardigden.

Volgens artikel 18 der Advocatenwet staat een «algemene raad» aan het hoofd van de Nederlandse orde van advocaten, welke raad bestaat uit zeven leden, onder wie de deken, alsmede twee plaatsvervangende leden. De deken, de overige leden en de plaatsvervangers worden gekozen door een «college van afgevaardigden», dat daartoe ieder jaar in november bijeenkomt (artikel 19).

Hoeveel afgevaardigden en plaatsvervangers er zijn hangt af van de grootte van iedere orde. Zij worden voor 3 jaar gekozen in de vergadering van de orden in de arrondissementen (artikel 20).

Aan het hoofd van de orde in het arrondissement staat een raad van toezicht, bestaande in de arrondissementen waarin 150 of meer advocaten zijn, uit 7, en in de andere arrondissementen uit 5 leden, onder wie de deken. De leden van de raad worden gekozen in de vergaderingen der orden (artikel 22).

Het college van afgevaardigden, zegt artikel 28, lid 1, stelt de verordeningen van de Nederlandse orde van advocaten vast, die in het belang van de goede uitoefening van de practijk en van de eer van de stand der advocaten worden vereist, alsmede andere betreffende de huishouding en organisatie van de landelijke orde. Deze verordeningen (artikel 28, lid 2) worden echter door de algemene raad ontworpen. Alvorens een ontwerp bij het college van afgevaardigden in te dienen kan de algemene raad de raden uitnodigen hun oordeel kenbaar te maken. Na vaststelling worden de verordeningen in de Staatscourant afgekondigd.

Besluiten van het c.v.a. of van de a.r. kunnen, zover zij met wetten of het algemeen belang strijdig zijn door de Kroon worden geschorst of vernietigd (artikel 30, lid 1). Schorsing of vernietiging geschiedt bij een met redenen omkleed in de Staatscourant te plaatsen besluit, dat ingeval van schorsing, de duur daarvan bepaalt.

Tot heden zijn reeds enige verordeningen afgekondigd, waarvan de stageverordening wel de belangrijkste is. Vgl. Advocatenblad 1955, blz. 676 e.v. De jonge advocaat-procureur is in principe verplicht eerst drie jaar als stagiaire werkzaam te zijn onder een patroon, voordat hij zich zelfstandig kan vestigen. Na verloop

van die termijn krijgt hij een verklaring van de raad, dat de stage is voltooid, althans indien hij naar behoren aan zijn verplichtingen heeft voldaan.

Volgens artikel 31 vertegenwoordigen de a.r. en de raden van toezicht de Nederlandse orde, c.q. de orden, in en buiten rechten.

7. Tuchtrechtspraak.

Volgens artikel 46 heeft de tuchtrechtspraak ten doel het weren en beteugelen van misslagen, door advocaten in de uitoefening der practijk begaan, en van inbreuken op verordeningen van de Nederlandse orde en op de eer van de stand der advocaten. Zij wordt in eerste instantie door de raden van toezicht uitgeoefend en in hoger beroep, tevens in hoogste ressort door een «hof van discipline».

Dit hof van discipline is volgens artikel 51 te Utrecht gevestigd en bestaat uit 3 door de Kroon benoemde leden, waaronder de voorzitter en twee leden-advocaten, alsmede uit 2 door de Kroon benoemde plaatsvervangers leden en 2 plaatsvervangende leden-advocaten. De voorzitter en de overige door de Kroon benoemde leden en plaatsvervangende leden worden voor het leven benoemd uit de leden van de rechterlijke macht, met rechtspraak belast. De leden-advocaten en plaatsvervangende leden-advocaten worden door het college van afgevaardigden voor het leven gekozen.

Volgens artikel 48 kunnen de raden van toezicht de navolgende straffen opleggen: enkele waarschuwing, berisping, schorsing voor een jaar en schraping.

In de artikelen 61 tot en met 69 wordt over de procedure gehandeld.

Artikel 69 zegt: «Waar in de artikelen 17-60 van de advocaten wordt gesproken zijn de procureurs daaronder begrepen».

De eed luidt als volgt: «Ik zweer (beloof) dat ik mijn plichten als procureur getrouw zal nakomen».

8. Het bureau van consultatie en de raad van rechtsbijstand.

In de artikelen 70 tot en met 74 van de Advocatenwet werd gehandeld over de z.g.n. Bureaus van Consultatie, die in elk arrondissement zijn ingesteld. Deze artikelen zijn echter weer afgeschaft bij de wet van 4 juli 1957, S. 233, tot regeling van de rechtsbijstand aan on- en minvermogenen.

In de artikelen 75 tot en met 77 wordt gerept over de raden van rechtsbijstand in strafzaken, wier hoofddoel is om aan onvermogenen verdachten een raadsman toe te voegen.

Mr. W. HUGENHOLTZ,
Advocaat te Leiden.

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

De Rechten — inzake sociale verzekeringen — van de opgezegde bediende

1. Het is door de rechtspraak algemeen aangenomen dat de verplichtingen van werkgever en werknemer — voor wat de uitvoering van het bediendencontract betreft — integraal behouden blijven gedurende de opzegtermijn (1) zelfs indien de opzeg onvoldoende is (2) en dat de betekende opzeg de natuur van het contract niet wijzigt en een contract met onbepaald termijn niet omzet in een contract met bepaald termijn (3).

2. De werkgever die opzegt heeft de keus tussen twee eventualiteiten :

— ofwel — hetgeen het *quod plerumque fit*, is — behoudt hij de bediende in zijn dienst, met al de wederzijdse rechten en plichten der partijen tot het verstrijken van de opzeg.

— ofwel — hetgeen merendeels belangrijke commerciële en industriële firma's ook doen — betaalt hij bij het betekenen van de opzeg de vergoeding die overeenstemt met het loon waarop de bediende tijdens de opzeggingstermijn zou recht hebben.

3. Voordelen en nadelen voor de werkgever.

De werkgever die de tweede eventualiteit uitvoert is gedreven door een psychologische reden die niet te versmaden is. Hij vreest dat de bediende, door zijn opzeg misnoegd, een minder gunstig element wordt in een talrijk personeel, en zijn werk verwaarloost, ja zelfs saboteert.

Ook heeft de werkgever een financieel voordeel met een vergoeding te betalen in plaats van loon vermits hij verplicht is met het loon meer dan 25% sociale verzekeringen die ten zijne laste vallen bij te betalen, hetgeen het geval niet is wanneer hij vergoedingen kwijt, uitgezonderd voor wat aangaat de bijdragen voor pensioen. Het volstaat dat hij het netto loon kwijt, dus het bedrag onder aftrek van de inhoudingen die hij verplicht is te doen en die het deel zijn van de sociale verzekeringen ten laste van de werknemer.

Een zeer interessante scheidsrechterlijke beslissing van 31. maart 1954 (4) kent uitdrukkelijk aan de werkgever het recht toe de bediende van zijn werk te ontslagen gedurende de opzeggingstermijn maar voegt er aan toe dat hij de bediende moet vergoeden indien een schade zou ontstaan zijn door zijn onmiddellijke beëindiging van zijn bedrijvigheid.

De werkgever heeft natuurlijk ook een groot nadeel door aldus te handelen, vermits hij een bediende betaalt die geen werkprestaties moet leveren.

4. Voordelen en nadelen voor de bediende.

Het voordeel springt in het oog.

Wanneer de bediende wettelijk slechts recht zou hebben op twee halve dagen om naar een nieuwe betrekking te zoeken, beschikt hij nu bestendig over zijn vrijen tijd om dit te doen.

Te meer trekt hij loon zonder te moeten werken.

Maar de vraag stelt zich toch — voor de bediende — of in sommige gevallen het vermeld voordeel niet vernietigd wordt door een zeker nadeel.

Indedaad met het loon heeft de werknemer ook recht op sociale verzekeringen en bij onmiddellijke betaling van vergoedingen is hij daarvan beroofd.

Onderzoeken we systematisch zijn toestand des-aangaande :

Werklozensteun.

Vermits de werklozensteun slechts eisbaar is wanneer ofwel de bediende bij het verstrijken van de opzeg zonder werk is, ofwel bij inning van de opzegvergoeding de opzegtermijn verstreken is, zal de bediende geen schade oplopen.

Gezinsvergoedingen.

Volgens de laatste baremas worden maandelijks de volgende gezinsvergoedingen aan de loontrekkenden uitgekeerd wanneer ze minstens 23 dagen per maand werken :

Voor het eerste kind	425
twee kinderen	850
drie kinderen	1350
vier kinderen	1925
vijf kinderen	2670
zes kinderen	3415
zeven kinderen	4160
acht kinderen	4905
negen kinderen	5650
tien kinderen	6395
elf kinderen	7140

Te meer vanaf 1 april 1957 worden er nog bijvoeglijke gezinsvergoedingen uitgekeerd volgens de leeftijd van de kinderen. Vanaf het tweede kind (van 6 tot 10 jaar) 100 frank per maand en per kind en een supplement van 175 frank voor de kinderen boven de 10 jaar.

Het ligt voor de hand dat wanneer een bediende slechts een of twee kinderen heeft, hij meer voordeel heeft over zijn vrije tijd te mogen beschikken en geen gezinsvergoedingen te trekken dan wanneer hij 5 of 6 kinderen heeft.

Door de onmiddellijke uitbetaling van zijn opzegvergoeding wordt hij beroofd van een aanzienlijk bedrag gezinsvergoedingen. Welnu, volgens de juridische principes die we vooraf hebben vastgesteld, mag hij niet in een nadeliger toestand geplaatst worden — tijdens de opzeg — dat hij werke of niet.

In het aangehaald geval waarop de scheidsrechterlijke beslissing van 31 maart 1954 betrekking had, was de werknemer (in casu directeur-generaal) ontslagen van zijn werk gedurende een jaar en zou recht gehad hebben op 20.295 frank gezinsvergoedingen.

De scheidsrechter meent dat, gelet op het feit dat de bediende een nieuwe betrekking heeft gevonden na 5 maanden, het voordeel niet te moeten werken gedurende dit termijn, vergoed is door het derven van gezinsvergoedingen.

Betaald verlof.

Het betaald verlof is een recht.

Weigert de werkgever een verlofbon over te maken overeenstemmend met het bedrag waarop de werknemer recht heeft, kan de bediende schadevergoeding vorderen (5).

Alhoewel de inrichting van het betaald verlof op zich zelf geen zekerheids- of veiligheidsmaatregel ten voordele van de arbeider uitmaakt, nemen rechtsleer en rechtspraak algemeen aan dat deze bijdrage, doch enkel ten belope van 4 %, deel uitmaakt van het werkelijk loon en in feite slechts *uitgesteld loon* uitmaakt (6). We menen dan ook dat het betaald verlof

samen met de opzegvergoeding dient overgemaakt te worden.

Arbeidsongevallen.

Vermits de bediende niet meer werkt heeft hij geen beroepsrisico's meer (7). Hij lijdt dus geen schade door het feit dat de verzekeringspolis-wet vernietigd is.

Ziekteverzekering.

Daar de werknemer niet meer in dienst is, is hij vanzelfsprekend van de ziekteverzekering beroofd. Hij kan dus eventueel een schade lijden zo hij ziek valt. Geraadzaam is het op zijn eigen kosten de vrijwillige verzekering aan te gaan, alhoewel dit gedurende de 6 eerste maanden van aansluiting geen voordeel kan bezorgen.

Pensioenen.

De werkgever moet, zoals reeds gezegd, de afhouding van het loon doen, maar is hij verplicht zijn aandeel bijdrage aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid te storten?

Alleen de bijdragen voor pensioen moet door de werkgever gestort worden (8).

Wanneer de werkgever veroordeeld wordt tot betaling van schadevergoeding uit hoofde van verbreking van het dienstcontract, is hij geen enkele bijdrage aan de R.M.Z. verschuldigd, zelfs niet de bijdragen voor pensioen (9).

Er komen soms speciale gevallen voor van bejaarde bedienden die hun opzeg ontvangen. Uit hoofde van hun leeftijd hebben ze weinig kans een nieuwe betrekking te vinden. In die omstandigheden heeft de Werkrechtssraad van Namen gemeend dat een bediende die gedurende 44 jaar bij dezelfde werkgever werkzaam is en die op zijn een en zestig jaar opgezegd wordt, een buitengewone schade lijdt door het feit dat hij het risico loopt geen gelijkaardige betrekking te vinden, hetgeen o.m. als gevolg zal hebben het bedrag van zijn pensioen merkbaar te verminderen. Bij vonnis van 6 juni 1955 (Revue de Droit Social 1956, n° 3, p. 101) heeft de Werkrechtssraad een bijvoeglijke vergoeding toegekend van 8 maanden loon, hetzij 80.000 fr.

Spaargeld - dubbel spaargeld en gezinsspaargeld voor verlof (pécule de vacances)

Dit alles moet aangezien worden als een verworven voordeel ingevolge de overeenkomst. Dit is zo waar dat dit in aanmerking komt om het bedrag der wedde vast te stellen (10).

Voordelen in natura

Volledigheidshalve vermelden we dit voordeel alhoewel het geen deel uitmaakt van de sociale verzekeringen. De vergoeding moet een bedrag behelzen dat de voordelen in natura vertegenwoordigt, daar ze een verworven recht uitmaken ingevolge de overeenkomst (11).

Besluit :

Wanneer de werkgever dus aan de bediende de opzegvergoeding stort die overeenstemt met het loon waarop de bediende tijdens de opzeggingstermijn recht heeft, moet op dat ogenblik de bediende overwegen

of hij geen schade oploopt door beroofd te zijn van de sociale verzekeringen.

Hij moet alsdan zijn berekeningen maken en desnoods aanspraak maken op de bepaalde bedragen die hem toekomen. Dit geldt voornamelijk voor bedienden met kroostrijke gezinnen en voor bejaarde werknemers die het risico lopen hun pensioen fel te zien verminderen.

Weigert de werkgever op zijn verzoek in te gaan, is de bediende verplicht aan te bieden zijn werk te blijven uitvoeren gedurende de opzeggingstermijn met al de voordelen er aan gehecht.

Indien de werkgever daarmee niet akkoord is en zijn bediende verplicht de vergoeding aan te nemen, mag de bediende zijn werkgever niet dagvaarden in betaling van schadevergoeding uit hoofde van verbreking van het contract. Inderdaad, zoals een vonnis van de Koophandelsrechtbank van Brussel het zeer terecht beslist (12) verbreekt in dat geval de werkgever het bediendencontract niet en een vergoeding voor verbreking zonder opzeg mag niet toegekend worden. Wat blijft er de bediende te doen zo hij verplicht is rechterlijke middelen aan te wenden. Hij moet eenvoudig zijn patroon dagvaarden in betaling van de bedragen die de sociale verzekeringen vertegenwoordigen en moet zijn schade bewijzen.

Inderdaad, mag niet uit het oog verloren worden dat door het feit hij van alle werk ontlast is de bediende een groot voordeel geniet. Het Arbeidsgerecht zal in elk geval *in feite* moeten onderzoeken of het vooropgezet nadeel niet vergoed is geweest door het voordeel. Hier zal het feit dat een nieuwe betrekking spoedig of met verwijl gevonden werd een beslissende rol spelen.

De bediende mag slechts zijn eis inleiden wanneer de opzeggingstermijn verstreken is anders zou hij voorbarig zijn, dus niet-ontvankelijk (13).

Paul POLLET,
Advocaat te Antwerpen.

(1) Comm. Brux. 6.10.1903 Jur. Comm. Brux. 1904-31 — Comm. Brux. 13.3.1924. Jur. Comm. Brux. 1925-16. — Arbeidsgerecht Gent 12.10.1937 - Jur. Louage d'ouv. 1939 - P.157. Id. Gent 27.6.1939 - Id. 1941-P.213. — Id. Brussel 17.2.1941 - Id. 1942-P.116. — Comm. Brux. 28.4.1948. Rev. droit social 1949 - P.230.

(2) Comm. Brux. 20.2.1947 - J.T. 1947 - P.352.

(3) Arbeidsgerecht Brussel 21.12.1928 - Jur. Louage de service 1929 - 122.

(4) J.T. 1953 - P.652.

(5) W.R. Luik (B) 9.12.1942 - Recht. Werk. Dienstv. 1943-B.194. — W.R. Charleroi (B) 27.3.1941 - (R.W.D. 1942-B.93).

— W.R. Brussel (W) 9.9.1936 - (R.W.D. 1937-B.50). — Het recht op verlof is aan de arbeider verworven. Hij mag daarvan niet afzien. De Besluit-Wet van 3.1.1946 betreffende het jaarlijks betaald verlof is van publieke orde. Zie Van Goethem : Beginselen van sociale wetgeving - Ed. 1938-B.123.

(6) Burg. Recht. Dendermonde. 9.2.1953 - R.W. 1953-1954 Kol. 27.

(7) Art. I van de Besluit Wet van 9 juni 1945 voorziet dat de wet op de arbeidsongevallen op de bedienden toepasselijk is welk ook het bedrag van de wedde weze.

(8) Arbeidsgerecht Gent (Beroep) 21.1.1951 - P.281.

(9) Arbeidsgerecht Gent 18.6.1951 - (R.W.D. 1952) B.15.

(10) C.P. Namur. (E) 6.6.1955 - (Rev. droit social 1956 - N° 3 P.101. Le pécule simple ainsi que le pécule double de vacances est directement à charge de l'employeur. L'employé congédié y a droit. C.P. Appel Liège (E) 30-6-1951 - Pas 1951 - III.P.119 - J.T. 1952 - P.26.

(11) Appel Prud. Brux. (E) 24.5.1949 - Rev. louage ser. P.211. Wijzen we er terloops op dat de bediende die opgezegd is geweest niet het recht heeft de plaatsen te blijven betrekken zolang het Arbeidsgerecht zich over de geldigheid van de opzeg niet zal uitgesproken hebben. Immers de partij die een einde maakt aan de dienstverhuring zonder inachtneming van de voorgeschreven opzeg kan enkel verplicht worden tot betaling van een schadevergoeding. (Zie des-aangaande St Josse ten Node 20.6.1952 - Rev. Droit social 1953 - P. 29 en Vrederecht van Antwerpen 2 Kanton 13.5.1954 - R.W. 1955 - Kol. 339).

(12) Comm. Brux. 28.4.1948 - Rev. droit social 1949 - P.230.

(13) C.P. Brux. 8.6.1953 - J.T. 1953 - P. 88.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer — 10 januari 1957.

Eerste Voorzitter: M. Wouters.
Raadsheer-verslaggever: M. Anciaux Henry de Faveaux.
Advocaat-Generaal: M. Delange.
Advocaten: Mrs Van Rijn en De Bruyn.

Burgerlijke rechtsvordering. — Hoger beroep van vonnissen van de vrederechter. — Een vonnis, waarbij een provisionele veroordeling is uitgesproken, is niet een voorbereidend vonnis.

Artikel 16 Rv. bepaalt de termijn tot instelling van hoger beroep tegen de contradictoire vonnissen van de vrederechter op één maand vanaf de betekening daarvan.

Artikel 31 Rv. wijkt van deze regel uitsluitend af ten aanzien van voorbereidende vonnissen, waartegen hoger beroep eerst kan worden ingesteld na het eindvonnis en gelijktijdig met het hoger beroep hiertegen.

Een vonnis, waarbij een provisionele veroordeling is uitgesproken, is niet een voorbereidend vonnis.

Fredericq M. t/ Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

Gelet op het bestreden vonnis, op 12 januari 1955 in hoger beroep gewezen door de rechtbank van eerste aanleg te Verviers;

Over het middel, schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 31, 452, 473 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering,

doordat het bestreden vonnis, na vastgesteld te hebben dat «de Heer Vrederechter appellant veroordeeld heeft om provisioneel een som van 100.000 frank te betalen, welk bedrag lager was dan datgene dat hij schuldig was, hem voor het betalen van dat bedrag uitsstel verleend heeft en de zaak voor het overige verwezen heeft naar de terechtzitting van 15 september 1953, ten einde partijen in staat te stellen rekeningen op te maken welke grondiger zouden zijn besproken», beslist dat het hoger beroep niet ontvankelijk is om de van ambtswege opgeworpen reden «dat ter zake geen tussenvonnis is gewezen hetwelk een bijbrenging van bewijs, een nazicht of een onderzoek zou gelast hebben, geen eindvonnis op tussengeschied is gewezen, geen onbevoegdheid van de eerste rechter, en dat derhalve de wettelijke voorwaarden voor de tot zich trekking ter zake niet vervuld waren»;

eerste onderdeel, dan wanneer de eerste rechter, door definitief te beslissen, zoals uit de tekst zelf van het bestreden vonnis blijkt, dat aanlegger aan het regime der maatschappelijke zekerheid onderworpen was en dat hij dienvolgens tot het betalen van bijdragen was gehouden, in een door bepalingen van openbare orde beheerste materie een beslissing had gewezen welke niet enkel een vaststaand vooroordeel inhield, doch waardoor bovendien definitief uitspraak werd gedaan over een element dat de grond der betwisting uitmaakte, zodat het door aanlegger in verbreking ingestelde hoger beroep niet meer niet ontvankelijk mocht worden verklaard, zelfs in de onderstelling dat de wettelijke voorwaarden voor de tot zich trekking ter zake niet verenigd waren, deze

laatste beschouwing voortkomend uit een onbetwistbare verwarring tussen de omstandigheden waarin een partij hoger beroep kan instellen en die waarvan de macht van de rechter in hoger beroep een zaak tot zich te trekken afhangt;

tweede onderdeel, dan wanneer de rechter over de grond, door te beslissen, enerzijds, dat «ter zake geen tussenvonnis gewezen is waarbij een nazicht of een onderzoek zou zijn gelast...»; na vastgesteld te hebben dat de eerste rechter de zaak verdaagd heeft «ten einde partijen in staat te stellen rekeningen op te maken welke grondiger zouden zijn besproken», en anderzijds, dat het hoger beroep niet ontvankelijk is op de grond dat «de wettelijke voorwaarden voor de tot zich trekking ter zake niet vervuld zijn», de rechter over de grond zijn beslissing in tegenstrijdige en dubbelzinnige termen gemotiveerd heeft;

Overwegende dat uit de stukken der rechtspleging blijkt dat de door verweerder ingestelde vordering strekt tot veroordeling van aanlegger tot het betalen van 142.452 frank uit hoofde van bijdragen aan de Maatschappelijke Zekerheid, — welke som in voortzetting der zaak tot 134.226 frank verlaagd is — alsmede van de verwijlrenten; dat aanlegger het bedrag der litigieuze bijdragen betwist, dat de vrederechter van het kanton Verviers aanlegger veroordeeld heeft om provisioneel de som van 100.000 frank te betalen en de zaak op een latere terechtzitting verdaagd heeft ten einde partijen in staat te stellen de rekeningen op tegenspraak en met nauwkeurigheid op te maken;

dat het bestreden vonnis op door aanlegger ingesteld hoger beroep beslist heeft dat dit hoger beroep niet ontvankelijk was om de in het middelen aangehaalde redenen;

Overwegende dat artikel 16 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering de termijn tot instelling van hoger beroep tegen de contradictoire vonnissen van de vrederechters bepaalt op één maand vanaf de betekening ervan;

Overwegende dat artikel 31 van hetzelfde Wetboek van deze regel uitsluitend afwijkt ten aanzien van de voorbereidende vonnissen waartegen eerst hoger beroep kan ingesteld worden na het eindvonnis en gelijktijdig met het hoger beroep hiertegen;

Overwegende dat het beroepen vonnis, waarbij een provisionele veroordeling is uitgesproken, geen voorbereidend vonnis is; dat het bestreden vonnis, door te beslissen, om de in het middel aangehaalde redenen, dat het door aanlegger ingestelde hoger beroep niet ontvankelijk is, derhalve artikel 31 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering geschonden heeft;

Dat het eerste onderdeel van het middel gegrond is;

Om die redenen

en zonder het tweede onderdeel van het middel te onderzoeken,

Verbreekt het bestreden vonnis;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verwijst de zaak naar de Rechtbank van eerste aanleg te Luik, in hoger beroep uitspraak doende.

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer — 23 november 1957.

Eerste Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. van Beirs.

Advocaat-Generaal : M. Dumon.

Advocaat : Mr Van Rijn.

Grondwettelijk en sociaal recht. — Legeraalmoezenier. — Geen band van ondergeschiktheid tussen staat en legeraalmoezenier. — Onderwerping aan het K.B. betreffende kinderbijslag als zelfstandige arbeider.

1° *Krachtens artikel 16 van de Grondwet heeft de Staat het recht niet tussen te komen in de benoeming of de bevestiging van de bedienaars van welke eredienst ook zodat de eredienst nooit het voorwerp van een publieke dienst kan worden. Derhalve is er geen band van ondergeschiktheid tussen de Staat en de legeraalmoezeniers.*

2° *Uit artikel 1 van het K.B. van 17 augustus 1927 ter regeling van de staat en de stand der militaire aalmoezeniers, volgt dat, door de diensten van het aalmoezenierswezen in te richten de Staat de vrije uitoefening van de erediensden, welke de Grondwet waarborgt, met de vereiste noodwendigheden eigen aan het leger heeft willen overbrengen.*

3° *Legeraalmoezeniers zijn beoogd door artikel 29 van het K. B. van 22 december 1938, genomen in uitvoering van de wet van 10 juni 1937 houdende uitbreiding van de kinderbijslag tot de werkgevers en niet-loontrekkende arbeiders.*

De Christelijke Onderlinge Kas voor Gezinsvergoeding
t/ E.H. Manderveld M.

Gelet op het bestreden vonnis, op 16 april 1956 in hoger beroep gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Leuven;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikelen 1 der wet van 10 juni 1937 houdende uitbreiding van de kinderbijslagen tot de werkgevers en de niet-loontrekkenden 3 en 29 van het organiek koninklijk besluit van 22 december 1938, voorzien bij de wet van 10 juni 1937 voornoemd, 1 en 3 van het koninklijk besluit van 19 december 1939 bevattende de samengeschatte wetten op de kinderbijslag voor de loonarbeiders, 1, 7, 9, 18 van het koninklijk besluit van 17 augustus 1927 gewijzigd door dit van 29 februari 1928 ter regeling van de staat en de stand der militaire aalmoezeniers, 2 van het decreet van 20 juli 1831 betreffende de eed, 15, 16, 117, 127 en 107 en 97 van de Grondwet,

doordat het bestreden vonnis, oordelend dat verweerder « als een loontrekkende staatsambtenaar dient beschouwd », eiseres afwijst van haar vordering tot bekomen zijner kinderbijslagen in zijn hoedanigheid van zelfstandige arbeider, om reden: 1) « dat het ambt van een legeraalmoezenier er in bestaat te allen tijde de uitoefening van de eredienst te verzekeren en de zedelijke steun van de godsdienst in de korpsen en de diensten van het leger te verschaffen », 2) « dat ze tenminste gedeeltelijk aan de militaire strafwetten onderworpen zijn en dat artikel 16 hun het dragen der officierenkledij toelaat »... 3) « dat zij de eed moeten afleggen voorzien door het decreet van 20 juli 1831, met het gevolg dat zij aangezien moeten worden als zijnde gelast met een openbaar ambt

of een openbare dienst in de brede zin van het woord »... 4 « dat te hunnen opzichte tuchtmaatregelen kunnen uitgesproken worden door de Koning of door de Minister van landsverdediging »... 5) « dat uit de wetbepalingen, die slechts het gedeeltelijk statuut van ambtenaars, staatsagenten of bedienaars van erediensden regelen, de gevolgtrekking niet mag afgeleid worden dat een legeraalmoezenier, die als katholiek priester in het huwelijk niet mag treden en dienvolgens op alle gebied een bijzonder statuut moet genieten, geen staatsambtenaar zou zijn;... dat trouwens artikelen 1, 4° en 5 van het koninklijk besluit d.d. 9 april 1952 aangaande het geldelijk statuut van het bezoldigd personeel der krijgsmachten uitdrukkelijk voorzien dat de militaire aalmoezeniers in aanmerking komen ».

dan wanneer verweerder, zoals eiseres zeer terecht in haar besluiten voor de rechter over de grond staande hield, geenszins een loontrekkende staatsambtenaar is maar een bedienaar van een erkende eredienst bezoldigd door de Staat, belast, ingevolge de ook aan de in het leger zijnde Belgen verzekerde vrijheid van eredienst, met een bijzondere taak, dan wanneer :

1) artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 augustus 1927 betreffende de positie der aalmoezeniers, bepalend dat ze ten alle tijde de uitoefening van de eredienst verzekeren en de zedelijke steun van de godsdienst in de korpsen en diensten van het leger verschaffen, getroffen is krachtens artikel 14 der Grondwet, om ook aan de Belgen in het leger de godsdienstvrijheid te verschaffen, en de met deze functie beklede bedienaars van een erkende eredienst daardoor geenszins het statuut verkrijgen van een bezoldigde staatsambtenaar;

2) het feit dat de legeraalmoezeniers gedeeltelijk aan de militaire strafwetten onderworpen zijn en hun kledij beschermd is evenmin zulkdanige qualificatie van staatsambtenaar toelaat,

3) de aalmoezeniers slechts door de burgerlijke overheden benoemd worden op voorstel der godsdienstige overheden, en ze, wanneer ze uit godsdienstig oogpunt hun functies moeten staken, het voorwerp uitmaken van een voorstel door hun godsdienstige overheden aan de Minister van landsverdediging; dat het feit dat ze de eed afleggen voorzien door het decreet van 20 juli 1831 geenszins impliceert dat ze staatsambtenaar zouden zijn; dat minstens het artikel 1, paragraaf 3 van het koninklijk besluit van 17 augustus 1927 onwettelijk is in zover er dit gevolg zou aan gehecht worden,

4) de legeraalmoezeniers krachtens artikel 7 van het koninklijk besluit van 17 augustus 1927 uit godsdienstig oogpunt steeds afhangen van de hogere overheid van hun eredienst, dat het feit dat de Minister van landsverdediging zekere tuchtmaatregelen kan nemen op disciplinair gebied ze geenszins tot staatsambtenaars bestempelt,

5) krachtens artikel 117 der Grondwet de « wedden en pensioenen van de bedienaars der erediensden ten laste zijn van het Rijk », en dus ook der aalmoezeniers; dat het van alle belang ontbloeit is dat het koninklijk besluit van 9 april 1952 houdende geldelijk statuut van het weddetrekkend personeel der krijgsmacht voorziet dat de militaire aalmoezeniers in aanmerking komen, dat dit geenszins bepalend is voor hun zogezegde hoedanigheid van bezoldigd staatsambtenaar;

doordat het bestreden vonnis, verweerder beschouwend als een loontrekkende staatsambtenaar omdat hij belast is met het vervullen zijner godsdienstige zen-

ding bij het leger, dan wanneer hij de bedienaar is van een door de Staat erkende eredienst, derhalve grondwettelijk afhankelijk van zijn religieuze overheden, maar belast met het uitoefenen zijner zending bij het leger en zo aan een groter staatstoezicht onderworpen is, zonder er echter ambtenaar van te worden, alzo de in het middel aangehaalde grondwettelijke en wetsbepalingen geschonden heeft:

Overwegende dat artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 augustus 1927, ter regeling van de staat der militaire aalmoezeniers, de staat van militaire aalmoezenier omschrijft als die van de bedienaar van een der door de Staat erkende erediensten, die, op voordracht van de bevoegde hogere geestelijke overheid en op voorstel van de Minister van landsverdediging, door de Koning wordt benoemd om, te allen tijde, de uitoefening van de eredienst te verzekeren en de zedelijke steun van de godsdienst in de korpsen en diensten van het leger te verschaffen; dat, in bedoeld artikel, nader wordt bepaald dat de aalmoezenier een orgaan aan het leger gehechte burgerlijke persoon is, die de hoedanigheid van militair niet bezit;

Overwegende dat zowel uit die fundamentele bepaling als uit de aanhef van dit besluit voortvloeit dat, door de diensten van het aalmoezenierswezen in te richten, de Staat de vrije uitoefening van de erediensten, welke de Grondwet waarborgt, met de vereisten en noodwendigheden eigen aan het leger heeft willen overeenbrengen;

Overwegende dat het doel met het oog waarop de bedienaar van de eredienst tot militaire aalmoezenier wordt benoemd een grondwettelijke hinderpaal stelt aan het bestaan van een band van ondergeschiktheid tussen de Staat en de militaire aalmoezeniers in het volbrengen van de taak die hem toekomt daar, volgens artikel 16 van de Grondwet, de Staat het recht niet heeft tussen te komen in de benoeming of de bevestiging van de bedienaars van welke eredienst ook zodat de eredienst nooit het voorwerp van een publieke dienst kan worden;

Dat aldus de militaire aalmoezenier wiens staat die is van een bedienaar van één van de erkende erediensten, in deze hoedanigheid geen staatsambtenaar, agent of lid van het personeel van de Staat kan zijn, welke ook de verplichtingen wezen die zijn statuut hem in verband met de militaire vereisten oplegt;

Overwegende dat de benoeming door de Koning, welke aan de bedienaar van de eredienst de staat van militaire aalmoezenier verleent, tot voorwerp en voor gevolg heeft de burgerlijke persoon zonder militaire hoedanigheid, die de aalmoezenier is, orgaan aan het leger te hechten, bij verwijzing naar de graden in het leger;

Overwegende, diensgevolge, dat noch de omstandigheden waarin de militaire aalmoezenier zijn taak volbrengt, noch het geldelijk statuut dat hij door een gelijkstelling, geniet, volstaan opdat hij als ambtenaar, agent of lid van het personeel van de Staat zij aan te merken in de gewone betekenis waarin die bewoordingen zijn gebezigd in de bepalingen van de wet van 4 augustus 1930, betreffende de kindertoelagen voor loonarbeiders, krachtens welke deze wet toepasselijk is op het Rijk voor gans zijn personeel;

Overwegende dat, in de loop van de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 10 juli 1937 tot uitbreiding van de kindertoelagen tot de werkgevers en tot de niet-loontrekkenden; de wetgever, die aan de Koning uitgebreide machten toekende, uitdrukkelijk heeft verklaard dat hij de leden van katholieke, protestantse en Israëlitische geestelijkheid aan het regi-

me van de kindertoelagen voor niet-loontrekkende arbeiders wilde onderwerpen;

Overwegende dat, om zich van de hem door de wetgever opgelegde taak te kwijten en, zonder de perken van de hem toegekende machten te buiten te gaan, de Koning, op de voordracht van de in Raad vergaderde Ministers en nadat de regering het advies van de Commissie voor kindertoelagen had ingewonnen, het orgaan besluit van 22 december 1938 heeft genomen en dat hij, voor de toepassing ervan, bij artikel 29, de geestelijkheid met de buiten dienstverband staande arbeiders die een vrij beroep uitoefenen, heeft gelijkgesteld, en in dezelfde bepaling heeft gepreciseerd, zonder enige wettelijke bepaling te overtreden, dat de geestelijkheid namelijk bestaat uit de militaire aalmoezeniers;

Overwegende dat de rechter over de grond, door een beoordeling die in de wet geen steun vindt en de draagwijdte miskent van de grondwetsbepalingen die de vrije uitoefening van de erediensten waarborgen alsmede het principe van de scheiding tussen Kerk en Staat bekrachtigen, beslist heeft dat de militaire aalmoezeniers staatsambtenaren waren en dat, de bepaling van het koninklijk besluit van 22 december 1938 die de militaire aalmoezeniers onder de geestelijkheid rangschikt, bijgevolg onwettelijk is;

Waaruit volgt dat het middel gegrond is;

Om deze redenen:

Verbreekt de bestreden beslissing;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing;

Verwijst de zaak naar de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel zetelende in hoger beroep;

Veroordeelt verweerder tot de kosten.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer — 14 juli 1956.

Voorzitter: M. Bossaert.

Raadsheren: MM. Verougstraete en De Vreese.

Advocaat-generaal: M. Matthys.

Advocaat: Mr Van Gelder.

Echtscheiding. — Vonnis van echtscheiding bij verstek gewezen wegens het niet nemen van besluiten. Termijn van verzet. — Toepassing van artikel 157 Rv., niet van artikel 248 B.W.

Uit de bewoordingen van het verslag, dat aan het K.B. van 7 februari 1936 voorafgaat, blijkt, dat art. 248 B.W. enkel en alleen gewijzigd werd om de tekst ervan in overeenstemming te brengen met de nieuwe redactie van art. 247 B.W., die de vroeger verplichte bekendmaking van het verstekvonnis wegens niet-verschijning facultatief had gemaakt.

Moest de wetgever de uitzonderlijke bepaling betreffende het verzet tegen de verstekvonnissen bij niet-verschijning hebben willen uitbreiden, tot die wegens het niet nemen van besluiten, dan zou hij voorzeker in voormeld verslag gewag hebben gemaakt van die bedoeling.

Art. 248 B.W. staat klaarblijkelijk in nauw verband met art. 247 B.W. aangezien het de wijze regelt, waarop het rechtsmiddel tegen het in voormeld art. 247 bedoelde verstekvonnis dient te worden uitgeoefend, en deze laatste wetsbepaling spreekt en

kel en alleen van « vonnis of arrest wegens niet verschijning bij verstek gewezen ».

Moest art. 248 B.W. het verzet bedoeld hebben zowel tegen de vonnissen, gewezen bij verstek wegens het niet nemen van besluiten, als tegen die bij verstek gewezen wegens niet verschijning, dan zou onverklaarbaar zijn, dat het de termijn van verzet niet heeft vastgesteld voor het geval het vonnis aan de pleitbezorger wordt betekend.

Bruyneel t/ Van Kerpel.

Gezien de stukken, o.m. het arrest van dit Hof dd. 22 december 1955;

Overwegende dat Bruyneel op 6 april 1956 in verzet is gekomen tegen een arrest verleend op 22 december 1955 bij nalatigheid om te concluderen, arrest betekend aan avoué op 12 januari 1956 en aan persoon op 6 maart 1956;

Overwegende dat Van Kerpel de niet ontvankelijkheid van het verzet opwerpt wegens laattijdigheid;

Overwegende dat de rechtsleer en de rechtspraak verdeeld zijn nopens de vraag te weten of de termijn van verzet tegen een arrest gewezen bij verstek wegens niet besluiten bepaald wordt door art. 157 W.B.R. ofwel door art. 248 B.W.;

dat het Hof van oordeel is dat in bewust geval, art. 157 W.B.R. dient te worden toegepast;

Overwegende dat de vroegere tekst van art. 248 B.W. zoals hij gewijzigd was door art. 1 van de wet van 14 december 1935, bepaalde dat « de termijn om in verzet te komen tegen, wegens niet verschijnen, bij verstek gewezen vonnissen of arresten heeft een duur van twee maand met ingang van de laatste akte tot bekendmaking; hij zal één maand bedragen te rekenen van de betekening indien deze aan persoon gedaan is »;

dat de nieuwe redactie van deze wetsbepaling, spruitende uit art. 4 van het K.B. van 7 februari 1936, nog enkel spreekt van « het bij verstek gewezen vonnis » zonder nauwkeuriger te bepalen dat dit artikel enkel de vonnissen beoogt, gewezen bij verstek wegens niet verschijning met uitsluiting van die, gewezen bij verstek wegens niet besluiten;

Overwegende dat in het verslag, dat het koninklijk besluit van 7 februari 1936 voorafgaat, te lezen staat : « Door het feit dat de bij art. 247 voorziene bekendmaking niet verplichtend is, was een wijziging van art. 248 nodig. Daarvoor zorgt art. 4 van het ontwerp » (Verzameling der wetten en koninklijke besluiten 1936 bl. 481);

dat uit deze bewoordingen blijkt dat art. 248 B.W. enkel en alleen gewijzigd werd om de tekst ervan in overeenstemming te brengen met de nieuwe redactie van art. 247 B.W., die de vroeger verplichte bekendmaking van het verstek-vonnissen wegens niet verschijnen, facultatief had gemaakt;

dat, moest de wetgever de uitzonderlijke bepaling betreffende het verzet tegen de verstek-vonnissen bij niet verschijning tot die wegens niet besluiten hebben willen uitbreiden, hij voorzeker in voormeld verslag gewag zou hebben gemaakt van dit inzicht;

Overwegende dat art. 248 B.W. klaarblijkelijk in nauw verband staat met art. 247 B.W. vermits het de wijze regelt waarop het rechtsmiddel tegen het verstek-vonnis, voorzien bij voormeld art. 247 dient te worden uitgeoefend, en deze laatste wetsbepaling enkel en alleen spreekt van « vonnis of arrest wegens niet verschijning bij verstek gewezen »;

dat, moest art. 248 B.W. het verzet voorzien hebben zowel tegen de vonnissen gewezen bij verstek wegens niet besluiten, als tegen die gewezen bij verstek wegens

niet verschijning, het niet te verklaren is dat het de termijn van verzet niet heeft vastgesteld voor het geval het vonnis aan de pleitbezorger wordt betekend (Ber. Gent, 7 december 1950, B.W. 1951, kol. 1608; Ber. Brussel, 2 april 19538, JT. 1938 286; Piérard, Précis du Divorce, n° 163; Kluyskens, Personen en familierecht n° 450);

Overwegende dat het verzet ingesteld door Bruyneel na de termijn van vijftien dagen voorzien door art. 157 W.B.R. niet ontvankelijk voorkomt;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935,

Gehoord in zijn eensluidend advies de heer Vermeulen, eerste advocaat-generaal;

Verklaart het verzet niet ontvankelijk;

Veroordeelt opposant tot de kosten van het verzet.

HOF VAN BEROEP TE GENT

2e Kamer — 14 mei 1957.

Voorzitter : M. Thienpont.

Raadsheren : MM. Gerniers en Soenens.

O.M. : M. Versée.

Advocaten : Mrs Orlans en Fredericq.

Belastingen. — Ondeugdelijke vergelijking.

De winsten ener P.V.B.A. in vereffening kunnen bezwaarlijk worden vastgeste'd door vergelijking met die van een soortgelijke onderneming in volle activiteit.

Walgraeve en Lampaert t/ Belgische Staat
(Ministerie van Financiën).

Overwegende dat de zaken ingeschreven sub n° 4619 en 4620 verknocht zijn en het past ze te voegen;

Overwegende dat de verhalen tijdig zijn en regelmatig naar de vorm;

Overwegende dat beide aanslagen van ambtswege gevestigd werden bij gebrek aan antwoord op een wijzigingsbericht, dat de winsten van zekere P.V.B.A. van Bastelaere, tussen de twee requestanten, enige deelgenoten van deze P.V.B.A. voorstelden te verdelen en te belasten, wat ook is gebeurd;

Overwegende dat de betwisting hoofdzakelijk loopt over de winsten door die P.V.B.A. in 1953 geboekt;

Dat de door haar inged'ende aang'fte een verlies van 71.972 frank vermeldend, door de bevoegde controleur onjuist werd bevonden, dewelke na nazicht der boeken en toepassing van een vergelijkingstype een winst van 142.700 frank heeft bevonden die tussen de twee vennoten werd verdeeld;

Overwegende dat waar het bewezen is dat die P.V.B.A. door akte van 23 oktober 1953, verschenen in het Staatsblad van 30 oktober 1953 (akte 24338) ontbonden is geweest, dat verkoop van materiaal reeds van op 19 oktober 1953 in de boeken geschreven staat en dat die maatschappij op 29 april 1954 definitief geliquideerd was (Staatsblad 16 mei 1954, akte 12073), het bedrijfsresultaat van een boekjaar, waarin de liquidatie, door uitscheiding van bedrijf met realisatie van een deel van haar activa-elementen, bezwaarlijk kan vastgesteld worden door vergelijking met de uitslag bekomen door een soortgelijke onderneming wier uitbating normaal doorgevoerd is geweest;

Dat het ingeroepen vergelijkingspunt niet dienend is en de aangerekende winst als onverantwoord en arbitrair voorkomt;

Overwegende nochtans, wat Walgraeve betreft (zaak 4619), dat buiten zijn aandeel in de P.V.B.A. ook 34.810 frank genoten commissielonen bij de aanslagbasis toegevoegd werden; dat het ingediend bezwaarschrift deze niet vermeldt, noch de aanspraak op aftrekking der in 1953 betaalde belastingen; dat die twee betwistingen voor de eerste maal in het besluitschrift geformuleerd als nieuwe niet ontvankelijke eisen moeten worden afgewezen;

Om deze redenen,

het Hof,

Voegt samen de zaken ingeschreven onder n° 4619 en 4620, gehoord de verslagen van de heer Voorzitter Thienpont en het advies van de heer substituut-procureur-generaal Versee, alle verdere besluiten als ongegrond verwerpende, ontvangt de verhalen, zegt ze gegrond en rechtdoende, vernietigt de aanslag ingekohierd onder artikel 505.977, dienstjaar 1955, nav. 1954 van de stad Gent (Lampaert) en deze onder artikel 562.852, dienstjaar 1955, nav. 1954 van de rol voor de gemeente Ledeberg, doch voor deze laatste alleen waar een winst als vennoot van 71.500 frank weerhouden is geweest, beveelt de herberekening van deze aanslag;

Beveelt bovendien de teruggave der op de vernietigde aanslagen of delen ervan betaalde sommen, met de interesten overeenkomstig artikel 74 der samenschakelde wetten;

Veroordeelt de Belgische Staat tot de kosten.

HOF VAN BEROEP TE LUIK

5e Kamer — 17 januari 1958

Voorzitter : M. Albert.

Advocaat-Generaal : M. Kellens.

Advocaten : Mrs Hénusse, Smeets, D'Hondt, Gits en De Gryse.

Aansprakelijkheidsverzekering. — Verjaring krachtens artikel 32 van de wet van 11 juni 1874. — Slechts bij gelegenheid tijdelijk verzwaring van het risico.

De in artikel 32 van de wet van 11 juni 1874 bedoelde verjaring begint eerst te lopen van de dag, dat de verzekerde definitief veroordeeld werd tot betaling van de schadevergoeding aan de derde.

Men kan de verzekerde immers niet verplichten ten einde de verjaring te stuiten de verzekeraar te dagvaarden tot betaling van een schadevergoeding, die nog niet bekend is en misschien nooit zal worden gevorderd, daar de verzekerde in hoger beroep kan worden vrijgesproken. De verplichtingen van de verzekeraar worden niet opgeheven, wanneer de verzwaring van het risico zich slechts tijdelijk en bij gelegenheid voordoet.

N.V. Le Secours Belge t/ Dirix, Frederix, Debus en cs. Bertrands.

Gezien de stukken des gedings onder meer een regelmatig afschrift van het arrest gewezen door het Beroepshof te Brussel, op 28 mei 1954, in zake het Openbaar Ministerie tegen Dirix Joseph;

Gezien in eensluidende uitgifte het vonnis a quo gedragen door de Burgerlijke Rechtbank van eerste aanleg te Hasselt de dato 3 mei 1957;

Gezien het regelmatig beroep ingesteld tegen voormeld vonnis door de Verzekeringsmaatschappij « Le Secours Belge »;

Gezien de insgelijks regelmatige incidentele beroepen van geïntimeerden;

Overwegende dat bij exploit op 2 mei 1956, Joseph Dirix en zijn vader Felix Dirix, beroepster dagvaardden om zich te horen veroordelen :

A. tot betaling aan verzoekers van al de sommen waartoe zij zelf in hoofdsom, interesten en kosten worden veroordeeld om te betalen, de eerste als betichte, de tweede als burgerlijke verantwoordelijke aan de burgerlijke partijen tegen hen opgetreden; ten gevolge van een auto-ongeval gebeurd te Waregem, op 19 april 1951, en waarvoor Joseph Dirix voornoemd door het in kracht van gewijsde arrest van het Beroepshof te Brussel van 28 mei 1954 verantwoordelijk gesteld werd;

B. tot een schadevergoeding van 20.000 frank daar voormelde verzekeringsmaatschappij die, op 4 april 1950, met Felix Dirix de verzekeringspolis « Auto Ongeval » Nr 313-523 afsloot, weigerde tussen te komen;

Overwegende dat de burgerlijke partijen : Debus Paul, op 27 oktober 1956, de weduwe Broekmans, op 30 oktober 1956, Bertrands Joseph in eigen naam en q.q., Bertrands Hugo, Bertrands Marcel, Bertrands Willy, Bertrands Georges, op 3 november 1956, als tussenkomende partijen optraden in voormeld geding;

Overwegende dat eerste rechter verklaard heeft dat door de verzekeringspolis geen rechtstreekse waarborg verleend werd aan Joseph Dirix, en dat zijn eis bijgevolg niet ontvankelijk is;

dat hij zich tegen dat vonnis niet in beroep voorzien heeft met het gevolg dat hij als definitief buiten zake gesteld dient beschouwd te worden;

Overwegende dat wat Felix Dirix betreft, beroepster opwerpt :

1. dat de door geïntimeerden ingestelde eisen verjaard zijn;

2. dat het risico zoals het zich op de dag van het ongeval voordeed niet door de verzekeringsovereenkomst gedekt was;

3. dat ten gevolge de overbelasting van het voertuig, op het ogenblik van het ongeval, zij haar waarborg niet meer moet verlenen;

A. Verjaring :

Overwegende dat het zich opdringt te beslissen — zoals, trouwens, het Verbrekingshof het gedaan heeft wat de brandverzekeringen betreft, (zie Cass. 15 juillet 1897 P.P. 225, Bruxelles, 21 janvier 1909 - Pas. II, 90, Rép. Prat. Droit belge. V^o Assurances terrestres). — dat de verjaring slechts begint te lopen vanaf de dag dat de verzekerde definitief veroordeeld werd schadevergoedingen aan de derde te betalen;

Overwegende dat men de verzekerde toch niet kan verplichten — om de verjaring te onderbreken — de verzekeringsmaatschappij te dagvaarden in betaling van een schadevergoeding welke nog niet gekend is en welke misschien nooit zal opgeëist worden, vermits voormelde verzekerde in graad van beroep kan vrijgesproken worden;

Overwegende dat vermits in huidige zaak betichte slechts op 28 mei 1954 definitief veroordeeld werd door het Hof van Beroep te Brussel en vermits de dagvaarding van 2 mei 1956 dagtekent, er geen spraak van verjaring kan zijn;

B. Risico zoals het zich op de dag van het ongeval voordeed niet gedekt.

Overwegende dat volgens zijn eigen bekentenissen, Joseph Dirix, op het ogenblik van het ongeval 25 rollen weefsels, ongeveer 750 M. met een gewicht van ongeveer 100 kg. vervoerde, en te dien einde de zitplaatsen achter in zijn luxe wagen had doen verwijderen;

dat hij ook bekend heeft gedurende de laatste twee maanden welke het ongeval voorafgingen een paar maal per week stoffen vervoerd te hebben om cliënten te bedienen;

Overwegende dat volgens beroepster een dergelijk risico niet door de betwiste verzekeringspolis kon gedekt worden, doch het voorwerp had moeten uitmaken van een door de Besluitwet van 24 februari 1947 (art. 3) voorziene overeenkomst; (verzekeringspolis voor vervoer van zaken);

Overwegende dat de hoger uiteengezette omstandigheden en feiten geen verzwaring van het risico daarstelt volgens de bewoordingen van artikel 31 van de wet van 11 juni 1874;

Overwegende inderdaad dat volgens de rechtspraak (zie arrest van het Verbrekingshof 22 februari 1940 F. 1940 I. 58) de verplichtingen van de verzekeringsmaatschappijen uit dien hoofde niet ophouden als de verzwaring van het risico zich slechts tijdelijk en bij gelegenheid voordoet;

Overwegende dat in huidig geval het bewijs niet geleverd wordt dat Joseph Dirix steeds en gedurig zaken vervoerde en dat zijn voertuig gedekt moest zijn door een desbetreffende speciale polis;

dat trouwens de vervoerde waren geen rol in het ongeval kunnen gespeeld hebben;

Overwegende ten overvloede dat de verzekeringspolis het gebruik van het voertuig voorziet « luxe en zaken », zodat daaruit moet afgeleid worden dat de verzekerde bedoeld voertuig onvoorwaardelijk mocht bezigen voor de uitoefening van zijn handel;

C. Overbelasting van het rijtuig.

Overwegende dat indien deze overbelasting vaststaat — zes personen buiten de bestuurder en de koopwaren — het toch niet bewezen is dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen bedoelde overbelasting en het ongeval;

Overwegende dat de deskundige van het parket op wiens verslag beroepster steunt, begint met de snelheid als waarschijnlijke oorzaak aan te duiden en verder toevoegt:

« het is tevens mogelijk en waarschijnlijk dat de autoverderder verstrooid is geweest door het talrijk gezelschap, en misschien belemmerd door het feit dat er vier personen langs voren zaten...

dat hetgeen voorafgaat niet als een stellig besluit en nog minder als een bewijs kan bestempeld worden;

Overwegende dat om oordeelkundige beweegredenen, die het Hof aanneemt eerste rechter, krachtens de bepalingen van artikel 5 van het verzekeringscontract, met reden besloten heeft dat beroepster gehouden is slechts 5/6 van de schade te vergoeden;

dat het hier zonder belang is te weten of het getal der vervoerde personen het ongeval zou kunnen beïnvloed hebben, doch dat gezegd artikel 5 dient geëerbiedigd te worden;

Overwegende dat de door de tussenkomende partijen geëiste schadevergoedingen vastgesteld werden door het arrest van het Hof van Beroep te Brussel;

Overwegende dat de door eerste rechter aan gein-

timeerde Dirix Felix toegekende schadevergoeding wegens de ongerechtvaardigde weigering van beroepster haar waarborg te verlenen als billijk voorkomt.

Om deze redenen

en deze niet tegenstrijdig van de eerste rechter, Het Hof,

Uitspraak doende op tegenspraak en in openbare zitting, Gelet op artikel 24 van de Wet van 15 juni 1935, Gehoord de Heer Advocaat-Generaal Kellens in zijn eensluidend advies;

Zegt het beroep en de incidentele beroepen ontvankelijk doch ongegrond;

Zegt voor recht dat ter zake geen verjaring is ingetreden;

Zegt voor recht dat beroepster gehouden is haar ongeval door Dirix Joseph, te Waregem, op 19 april waarborg te verschaffen aan Dirix Felix voor het 1951, veroorzaakt;

Bevestigt het bestreden vonnis in al zijn schikkingen; Zegt nochtans dat de genaamde Broekmans Alfons niet ter zake aanwezig is en zich dus geen rechten in huidig geding kan zien verlenen;

Veroordeelt beroepster tot de kosten van beroep en geïntimeerden tot de kosten van hun incidenteel beroep.

NOOT: Zie in dit nummer het bij bovenstaand arrest bevestigde vonnis van de rechtbank te Hasselt d.d. 3 mei 1957.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

4e Kamer — 3 mei 1957

Alleen-rechtsprekend rechter: M. Kranzen.

O.M.: M. Weyens.

Advocaten: Mrs Smeets, D'Hondt, Hénusse, Gits en De Gryse.

Aansprakelijkheidsverzekering. — Verjaring krachtens artikel 32 van de wet van 11 juni 1874. — Aanvang van de verjaringstermijn. — Okkasioneel vervoer van goederen in personenauto.

Wanneer de verzekeraar zich in de verzekeringsovereenkomst verbonden heeft in geval van verkeersongeval de schade'tijdende partijen te vergoeden en de verdediging van de verzekerde of van zijn ondergeschikten, die een ongeluk hebben veroorzaakt, waar te nemen, zijn deze twee verplichtingen onafscheidbaar met elkaar verbonden.

Hieruit volgt, dat de verjaring ex. artikel 32 van de wet van 11 juni 1874 gestuit wordt ten behoeve van de verzekerde, wanneer de verzekeraar optreedt in een tegen de verzekerde ingesteld geding om een van zijn twee verplichtingen na te komen.

Indien men als datum van ingang van de verjaring aanneemt de dag van de stelling van de burgerlijke partij, is niet aan te nemen, dat de verjaring van de vordering van de verzekerde tegen zijn verzekeraar drie jaren later zou intreden, wanneer deze gehele periode in beslag wordt genomen door een door de verzekeraar zelf geleide procedure.

Men ziet niet in, hoe de verzekerde zich tegen zijn verzekeraar zou kunnen wenden gedurende een periode, waarin deze al zijn verplichtingen nakomt.

Het feit, dat gedurende twee maanden een paar

malen per week, dus een twintigtal keren, rollen stof achter in een luxewagen zijn vervoerd om ze bij een klant af te leveren, zij het ook dat éénmaal te dien e'nde de achterste zittingen zijn verwijderd, heeft niet tot gevolg, dat deze luxewagen kan worden beschouwd als een voor het vervoer van eigen goederen bestemd voertuig in de zin van het wetsbesluit van 24 februari 1947.

N.V. Le Secours Belge t/ Doux, Frederix, Debus en Bertrands en cs.

Gelet op het verzoekschrift in tussenkomsst van de partij Debus, betekend bij akte van pleitbezorger tot pleitbezorger van 27 oktober 1956;

Gelet op het verzoekschrift in tussenkomsst van de partij Frederix, betekend bij akte van pleitbezorger tot pleitbezorger van 30 oktober 1956;

Gelet op het verzoekschrift in tussenkomsst van de partijen Bertrands, betekend bij akte van pleitbezorger tot pleitbezorger van 3 november 1956;

A. — Feiten :

Overwegende dat bij arrest van het Hof van Beroep te Brussel, van 28 mei 1954, hebbende kracht van gewijsde, Dirix, Jozef, verantwoordelijk werd verklaard uit hoofde van onvrijwillige doding en slagen gepleegd te Waregem de 19 april 1951 voor de schade geleden door de tussenkomsstende partijen; dat Dirix, Felix, burgerlijk verantwoordelijk werd verklaard voor deze schade in zijn hoedanigheid van patroon van Dirix, Jozef;

Overwegende dat de hoofdeis beoogt het horen verklaren dat verweerster als verzekeraarster van Dirix, Felix, gehouden is de burgerlijke aansprakelijkheid van de partijen Dirix te waarborgen en tevens het bekomen van schadevergoeding wegens het niet verlenen tot op heden van deze waarborg; dat de tussenkomsstende partijen het eerste deel van deze eis steunen en daarenboven vorderen dat verweerster zou gehouden verklaard worden de sommen waartoe de consoorten Dirix veroordeeld werden, als verzekeraarster van deze laatsten in handen van de schadelijgende tussenkomsstende partijen te betalen;

B. — Ontvankelijkheid van de eis :

Overwegende dat eiser Jozef Dirix nooit een verzekeringskontraakt heeft afgesloten met verweerster; dat hij niet een persoon is aan wie de verzekerde zou hebben toegelaten het aangeduide voertuig te besturen in de zin van art. 1-c van de verzekeringspolis, maar dat bij voormed arrest werd beslist dat hij handelde als aangestelde van de verzekerde in de zin van art. 1-a van de verzekeringspolis; dat door de verzekeringspolis geen rechtstreekse waarborg wordt verleend aan de aangestelden van de verzekerde; dat dezen zich enkel kunnen wenden tot hun patroon en niet rechtstreeks tot de verzekeraar; dat de eis uitgaande van eerste eiser bijgevolg niet ontvankelijk is;

C. — Verjaring :

Overwegende dat verweerster, zich steunend op de bepalingen van artikel 32 van de wet van 11 juni 1874, opwerpt dat de eis verjaard is op 24 oktober 1954, hetzij drie jaar te rekenen vanaf de datum waarop de schadelijgende partijen zich burgerlijke partij hebben gesteld voor de correctionele rechtbank te Kortrijk;

Overwegende dat bij schrijven van 20 oktober 1951 verweerster aan haar verzekerde liet weten dat zij de verdediging voor de correctionele rechtbank zou waarnemen; dat zulks echter niet betekende dat zij de

ramp ten hare laste nam; dat zij dan verder drie feiten opsomde nl. het vervoer van koopwaren, de overlasting van het voertuig en de dronkenschap, er bijvoegende dat «indien deze feiten niet verzonnen zijn, zij ons zullen toelaten deze ramp te verwerpen»;

Overwegende dat verweerster de verdediging leidde voor de correctionele rechtbank te Kortrijk, voor het Hof van Beroep te Gent, voor het Hof van Cassatie, voor het Hof van Beroep te Brussel en eindelijk nog eens voor het Hof van Cassatie; dat het niet zonder belang is hierbij aan te stippen dat in de besluiten destijds genomen namens Dirix Jozef als betichte, wordt voorgehouden dat de slachtoffers medeverantwoordelijk waren, omdat zij zich rekenschap hadden kunnen geven dat de bestuurder bedronken was; dat op zijn minst genomen zulks een zonderlinge verdediging was voor een betichte te meer dat de dronkenschap zo weinig vaststond, dat zij niet weerhouden werd;

Overwegende dat de rechtsleer en de rechtspraak aannemen dat wanneer in een verzekeringskontraakt de verzekeraar zich verbonden heeft in geval van verkeersongeval de schadelijgende partijen te betalen en de verdediging van de verzekerde of zijn aangestelden, die een ongeluk hebben veroorzaakt, waar te nemen deze twee verplichtingen onafscheidbaar met elkaar verbonden zijn; (zie nota van Wets onder het arrest van het Hof van Beroep te Gent, van 18 april 1955, Revue critique de la jurisprudence belge 1955, blz. 250) dat hieruit volgt dat de ingeroepen verjaring onderbroken wordt ten gunste van de verzekerde, wanneer de verzekeraar optreedt in een geding ingespannen tegen de verzekerde om een van haar beide verplichtingen na te leven;

Overwegende dat, indien men als datum van ingang van de verjaring aanneemt de datum van de stelling van de burgerlijke partij, het niet aan te nemen is dat de verjaring van de vordering van de verzekerde tegen zijn verzekeraar zou intreden drie jaar later wanneer deze ganse periode wordt ingenomen door een procedure door de verzekeraar zelf geleid;

Overwegende dat men niet inziet hoe de verzekerde zich tegen zijn verzekeraar zou kunnen wenden gedurende een periode, waarin deze al zijn verplichtingen nakomt;

Overwegende dat dit des te meer waar is in het onderhavige geval, dat nergens een bewijs te vinden is van een formele verwerping van de ramp door verweerster; dat integendeel haar brief van 20 oktober 1951 gewag maakt van een louter voorbehoud en dat de wijze waarop zij betichte verdedigde duidelijk aantoonst dat zij zich zelf veeleer verdedigde omwille van haar verplichting tot betaling, dan dat zij de betichte op penaal gebied bijstond; dat bijgevoegde zelfs indien men de splitsing van de beide verplichtingen van de verzekeraar aanneemt, er voor geen enkel deel verjaring is ingetreden;

D. — Bestemming van het voertuig :

Overwegende dat uit de bijgebrachte bewijzen blijkt dat Dirix Jozef op de dag van het ongeval voor eigen rekening een getal rollen stof vervoerde om deze bij een klant te bezorgen; dat om dit vervoer te doen hij de zittingen achter in zijn luxewagen had verwijderd; dat hij gedurende de laatste twee maanden welke het ongeval voorafgingen een paar maal per week in zijn wagen stoffen meenam om bij klanten af te leveren;

Overwegende dat verweerster hieruit meent te moeten afleiden dat het risico van vervoer van goederen

voor eigen rekening door de verzekering niet gedekt zijnde; zij de ramp kan verwerpen;

Overwegende dat de besluitwet van 24 februari 1947 een verplichte verzekering van een bijzonder type heeft ingevoerd voor de voertuigen bestemd voor het vervoer van goederen voor eigen rekening; dat het verzekeringskontraat dat partijen bindt niet van het type is dat door bedoelde wet werd ingevoerd;

Overwegende echter dat uit de inleiding tot deze wet blijkt dat het geenszins de bedoeling van de wetgever is geweest luxewagens, waarmede occasioneel goederen voor eigen gebruik worden vervoerd, onder het regime van de verplichte verzekering te brengen;

Overwegende dat de bedoeling van de wetgever is geweest: 1) de veiligheid van het verkeer te bevorderen; 2) aan de regering een statistiek te verschaffen van de vervoersmogelijkheden van goederen waarover het land beschikt;

Overwegende dat hieruit volgt dat alleen voertuigen, werkelijk door hun inrichting en hun bestemming geaffecteerd aan het vervoer van goederen onder toepassing van deze wet vallen; dat men inderdaad niet inziet hoe de veiligheid in het gedrang zou worden gebracht door luxewagens waarmede occasioneel goederen voor eigen rekening worden vervoerd; dat anderzijds de regering een gans vals denkbeeld zou bekomen betreffende de vervoersmogelijkheden van goederen, indien alle luxewagens, waarmede occasioneel goederen worden vervoerd, a's voertuigen bestemd voor het vervoer van goederen zouden worden geteld;

Overwegende dat het feit van gedurende twee maanden een paar maal per week, dus een twintigtal keren, rollen stof achter in een luxewagen te hebben vervoerd om deze bij een klant af te leveren, zij het dan ook dat eenmaal te dien einde de achterste zittingen worden verwijderd, niet voor gevolg heeft dat deze luxewagen kan worden beschouwd als een voertuig bestemd voor het vervoer van eigen goederen;

Overwegende trouwens dat verweester welke de wagen verzekerde als dienende voor luxe en zaken, op voorhand kan veronderstellen dat de handelaar in stoffen, eigenaar van de wagen, deze occasioneel zou gebruiken om stoffen bij klanten af te zetten; dat zij haar verzekerde geen verzwijging van risico kan verwijten, vermits in elk geval niets er op wijst dat een meer dan occasioneel vervoer van goederen door de verzekerde voorzien werd bij het afsluiten van het kontraat;

Overwegende tenslotte dat de werkelijke bedoelingen van partijen bij het afsluiten van het kontraat nog worden belicht door het feit dat alleen het vervoer van goederen voor rekening van derden uitdrukkelijk wordt uitgesloten; dat zij dus zeker geen strenge interpretatie beoogden van de wettelijke bepalingen over het vervoer voor eigen rekening; dat deze interpretatie niet strijdig is met de geest van de wet, zoals hierboven werd aangetoond;

E. — Overbelasting van de wagen :

Overwegende dat het vaststaat dat benevens de bestuurder op het ogenblik van het ongeval zes personen hadden plaatsgenomen in de verongelukte wagen, waarvan drie naast de bestuurder;

Overwegende dat het eindarrest van het Hof van Beroep te Brussel vaststelt dat geen schuld kan weehouden worden ten laste van de slachtoffers en niets bewijst dat dezen de bestuurder zouden hebben gehinderd; dat dit arrest alleen aanstipt dat de bestuurder des te voorzigtiger had moeten zijn daar hij ver-

antwoordelijk was voor het leven van een betrekkelijk groot aantal personen, welke hij niet in de beste voorwaarden vervoerde; dat aldus vaststaat, in tegenstelling met de bewering van verweester, dat het ongeval zelf niet te wijten is aan het getal inzittenden van de wagen;

Overwegende dat verweester echter nog inroep artikel 5 in fine van de verzekeringspolis dat bepaalt dat de waarborg zich uitstrekt tot maximum vijf personen welke kosteloos vervoerd worden;

Overwegende dat, indien zekere rechtspraak aanneemt dat in tegenwoordigheid van zulke bepaling de verzekering de ramp mag verwerpen, wanneer er meer personen worden vervoerd, er nochtans moet worden opgemerkt dat het begrip getal personen waarop de waarborg zich uitstrekt niet volkomen hetzelfde is als het begrip maximum getal personen dat mag vervoerd worden op straffe van verval van recht voor het geheel;

Overwegende dat in het onderhavige geval dit onderscheid duidelijk werd gemaakt in het verzekeringskontraat, wanneer er in de bijzondere overeenkomsten wordt bepaald dat bijvoeglijk aan de bepalingen van artikel 5, indien er een groter getal personen wordt vervoerd dan waarvoor de wagen is gebouwd, de sommen uit te betalen door de verzekering niet meer zullen bedragen dan de evenredigheid bestaande tussen het aantal personen waarvoor het voertuig is gebouwd en het aantal werkelijk vervoerde personen, op voorwaarde dat het ongeval niet in verband staat met het te groot aantal vervoerde personen, hetgeen hier het geval is, zoals blijkt uit de vaststellingen van het arrest hiervoor vermeld;

Overwegende dat het vaststaat dat de verongelukte wagen was gebouwd voor het vervoer van vijf personen en dat er op het ogenblik van de ramp zes personen van boven de 12 jaar er buiten de bestuurder in hadden plaats genomen; dat dienvolgens verweester gehouden is de vijf zesden van de schade te vergoeden;

F. — De gevraagde bedragen :

Overwegende dat wat aangaat de in hoofdeis gevraagde schadevergoeding er niet alleen mede moet rekening worden gehouden van de gerechtskosten, die eiser Dirix Felix heeft moeten voorschieten in huidige geding, maar ook van het feit dat hij het voorwerp is geweest van uitvoeringsmaatregelen, dewelke verweester ten onrechte nagelaten heeft te voorkomen; dat het dus billijk is hem een schadevergoeding toe te kennen van 5.000 fr.;

Overwegende dat de tussenkomende partijen een ontegensprekelijk belang hebben zich bij eisers aan te sluiten, dat zij zelfs de voornaamste belanghebbenden ter zake zijn; dat hun vordering er klaarblijkelijk toe strekt zich het voorrecht te zien toekennen voorzien bij de wet van 24 mei 1937; dat dergelijke vordering gesteund op een wettelijke beschikking rechtmatig is;

Overwegende dat de aan de tussenkomende partijen toekomende bedragen definitief werden vastgelegd bij het meer vernoemde arrest van het Hof te Brussel;

Gelet op de voorschriften van de artikels 2-30 tot 37 der wet van 15 juni 1935, welke werden nageleefd;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord dhr Dossaer, Substituut Procureur des Konings, in zijn voor het grootste deel eensluidend advies, uitspraak doende wedersprekelijk,

Verklaart de hoofdeis niet ontvankelijk in zoverre hij uitgaat van Dirix Jozef;

Verklaart deze eis en die van de tussenkomende partijen niet verjaard, ontvankelijk voor het overige en gegrond binnen de aangehaalde perken;

Dienvolgens zegt voor recht dat verweerster gehouden is eiser Dirix, Felix, waarborg te verlenen voor het ongeval dat Dirix, Jozef, op 19 april 1951 te Waregem veroorzaakte;

Veroordeelt verweerster aan eiser Dirix, Felix, te betalen de vijf zesden van al de sommen waartoe deze bij arrest van het Hof van Beroep te Brussel van 28 mei 1954 werd veroordeeld in hoofdsommen, interesten en kosten te betalen aan Bertrands Jozef, Bertrands Willy, Bertrands Marcel, Bertrands Georges, Bertrands Hugo, Frederix Maria, Brockmans Alfons en Debus Paul;

Zegt voor recht dat de tussenkomende partijen, hiervoor genoemd, bij voorrecht aanspraak kunnen maken op de hun toegewezen sommen, in de aangeuide verhouding en dat geen enkele betaling van de verzekeraar in handen van de verzekerde eerstgenoemde zal bevrijden zolang de tussenkomende partijen niet in de gezegde verhouding zullen vergoed zijn;

Veroordeelt verweerster te betalen aan eiser Dirix, Felix, ten titel van schadevergoeding de som van 5.000 fr. met de gerechtelijke interesten;

Wijst de meerdere aanspraken van Dirix, Felix en van de tussenkomende partijen af;

Veroordeelt verweerster tot al de kosten zowel van de hoofdeis als van de tussenkomsten;

Verklaart het tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorbaat niettegenstaande elke voorziening en zonder borg, behalve voor de kosten.

Noot: Zie in dit nummer het arrest van het Hof van Beroep te Luik d.d. 17 januari 1958, waarbij bovenstaand vonnis is bevestigd.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

1e Kamer — 28 november 1956.

Voorzitter: M. F. Kesteloot.

Rechters: MM. A. Desplenter en H. van Balberghe.

Advocaten: Mrs Ampe en De Graeve.

Huur en verhuur. — Vordering van de huurder tegen de verhuurder tot vergoeding van de door de huurder gemaakte kosten tot herstel van door overmacht veroorzaakte schade. Geen vordering uit de huurovereenkomst. — Bevoegdheid van de rechtbank.

De herstellingen van door overmacht aan een verhuurd huis veroorzaakte schade komen ten laste van de verhuurder.

Wanneer de huurder de uitvoering van deze herstellingen zou vorderen, zou hij steunen op het huurcontract en dan zou de vrederechter bevoegd zijn.

Wanneer echter de huurder zelf deze herstellingen voor rekening van de verhuurder doet uitvoeren, handelt hij niet ingevolge zijn contractuele en wettelijke verplichtingen als huurder en steunt zijn vordering tegen de verhuurder tot vergoeding van de aldus gemaakte kosten op een andere grondslag dan de huurovereenkomst.

Het betreft dan niet een geschil ter zake van huishuur, doch een vordering, die steunt op een

quasi contractuele grondslag, zodat de rechtbank van eerste aanleg bevoegd is daarvan kennis te nemen.

Van Malleghem t/ Cs. Delepoulle, Beylemans en Dambrinne.

Aangezien de eis strekt tot veroordeling van verweerders om solidairlijk, gezamenlijk of de ene bij gebrek aan de andere de som van 47.630 fr. te betalen, maar de interesten, wegens herstellingswerken, die eiser na de stormramp van 1 februari 1953 uitvoerde aan hun huis, Albert I wandeling, 31, Oostende, en dat eiser in huur hield;

Overwegende dat verweerders in hun eerste besluiten de onbevoegdheid van deze rechtbank inroepen, ten eerste ingevolge art. 2 van de wet op de bevoegdheid en, ten tweede ingevolge art. 3, 1° van dezelfde wet;

Overwegende dat verweerders, als grond voor hun eerste middel inroepen dat ieder van hen, als erfgenaam van zijn rechtsvoorganger, de verhuurder, slechts voor zijn aandeel — hetzij voor een zesde van 47.630 fr. en dus voor minder dan 10.000 fr. kan gehouden zijn; dat eiser evenwel tegen verweerders ingevolge eenzelfde titel optreedt zodat, ingevolge art. 25 van de wet op de bevoegdheid, de totale geëiste som de bevoegdheid en de aanleg bepaalt, ongeacht het aandeel van ieder in deze som;

Overwegende dat verweerders als grond voor hun tweede middel inroepen, dat orderhavig geschil een geschil terzake van huishuur is daar het gaat om een betwisting over herstellingskosten die eiser, zonder het bestaan van een huur, niet zou uitgevoerd hebben en om de interpretatie van een clause van het huurcontract dat voorziet dat « le coût de toutes réparations généralement quelconques grosses ou locatives » ten laste van eiser vallen;

Overwegende dat deze rechtbank, om de gegrondheid van de exceptie van onbevoegdheid op voormeld middel gesteund, te kunnen onderzoeken, moet nagaan of orderhavig geschil al dan niet een geschil ter zake van huishuur is; dat dienvolgens de inhoud van de huurovereenkomst dient onderzocht om te kunnen vaststellen of de vordering betrekking heeft op de rechtsverhoudingen die tussen partijen uit deze overeenkomst ontstonden;

Overwegende dat de clause van de huurovereenkomst die voorziet dat « le coût de toutes réparations généralement quelconques grosses ou locatives » ten laste van de huurder vallen, het gebruikelijk beding is waardoor de huurder zich verbindt de herstellingen te betalen die de wet ten laste van de verhuurder legt; dat in de huurovereenkomst geen enkel beding voorkomt waarbij de huurder zich verbindt de schade die door heikracht veroorzaakt werd, te vergoeden;

Overwegende dat de herstellingen van de schade door overmacht veroorzaakt, ten laste van de verhuurder zijn; dat de huurder, wanneer hij de uitvoering van deze herstellingen zou vorderen, zich op het huurcontract zou steunen en de vrederechter als dan bevoegd zou zijn; dat evenwel wanneer de huurder zelf deze herstellingen voor rekening van de verhuurder uitvoert, hij niet ingevolge zijn contractuele en wettelijke verplichtingen als huurder handelt en zijn vordering dus op een andere grondslag dan de huurovereenkomst moet steunen;

Overwegende dat een vordering die de betaling tot voorwerp heeft van een som welke te huurder uitgaat tot herstelling van het gehuurde goed, buiten al zijn contractuele en wettelijke verplichtingen, aldus geen geschil terzake van huishuur meer is doch een vordering die gesteund is op een quasi-contractuele grondslag,

zodat de rechtbank van eerste aanleg bevoegd is er kennis van te nemen;

Overwegende dat eiser aanbiedt te bewijzen dat de herstellingskosten veroorzaakt werden door overmacht — hetzij door de ramp van 1 februari 1953;

dat eiser, indien hij dergelijke herstellingen toch deed buiten de contractuele en wettelijke verplichtingen, die hij als huurder had, handelde; dat eiser zijn vordering steunt op zaakwaarneming, onrechtmatige verrijking of op art. 555 B.W. dat hij zijn vordering op een quasi contractuele grondslag kan steunen voor zover hij bewijst schade hersteld te hebben die door overmacht veroorzaakt werd en die hij dus niet tengevolge van zijn contractuele en wettelijke verplichtingen als huurder moest herstellen; dat aldus, indien eiser bewijst dat hij schade, door overmacht veroorzaakt herstelde, hij meteen het bewijs zal geleverd hebben dat onderhavig geschil geen geschil terzake van huishuur is; dat dit bewijs met alle middelen van recht mag geleverd worden;

Om deze redenen,

de Rechtbank legt aan eiser op door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen te bewijzen dat de door hem ingeroepen schade aan het gebouw van verweerders, Albert I wandeling, 31, Oostende, veroorzaakt werd door overmacht hetzij door de stormramp van één februari 1900 drie en vijftig; en dat de herstellingen waarvoor eiser betaling vordert gedaan werden om bedoelde schade te herstellen;

Tegenbewijs aan verweerders voorbehouden;

Stelt aan als rechter-commissaris de heer Albert Desplenter, of bij wettig belet de heer Van Balberghe Marcel;

Kosten voorbehouden;

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad niet-teenstaande tegenstel op beroep en zonder borgstelling.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

5 juni 1957.

Voorzitter: M. Meulemans.

Rechters: MM. Boeye en Helleputte.

Advocaten: Mrs Cuvelier, Leclercq en Van Malleghem.

Burgerlijke rechtsvordering. — Verwijzing door cassatie-arrest naar rechtbank. — Ontvankelijkheid van eis in tussenkomst.

Zo niet betwist kan worden, dat de rechtbank, naar dewelke de zaak bij arrest van cassatie verwezen werd, over het geschil slechts mag oordelen binnen de perken van de verwijzing en dat partijen zich na deze verwijzing in dezelfde toestand bevinden als vóór de gecasseerde beslissing, volgt hieruit niet, dat de voormelde rechtbank verplicht is de zaak op dezelfde wijze te behandelen als de rechtbank van vóór de verwijzing; dit is zonder de aanvullende of wedereisen, of eventueel de eisen in tussenkomst in aanmerking te nemen, die in de loop van de rechtspleging mochten worden ingesteld.

De niet-ontvankelijkheid van zulke eisen spruit immers niet uit enige wetsbepaling voort en blijkt evenmin door rechtsleer en rechtspraak te zijn aanvaard.

Vermuyten t/ Legiest en Mr Van Malleghem (curator over de onbekende nalatenschap van wijlen Legiest) en Nols en Dauwe t/ Vermuyten en Mr Van Malleghem qq.

Gezien de processtukken en nl. 1) inleidende dagvaarding op 16 juni 1956, op verzoek van partij Vermuyten, bij geboekte exploten van deurwaarder Baelen en Vanderhaeghen aan partijen Legiest en Van Malleghem betekend;

2) het verzoekschrift in tussenkomst, op 23 oktober 1956 door partijen No's en Dauwe ingediend, behoorlijk aan partijen Van Lint en Vander Veken betekend, waarbij de verzoekers verklaren vrijwillig tussen te komen in het geding, hangend tussen partijen Vermuyten enerzijds en Legiest en Van Malleghem anderzijds;

Overwegende dat de hoofdeis tot doel heeft door deze Rechtbank opnieuw te horen beslissen over de eis die voor de Rechtbank van eerste aanleg van Brussel op 31 oktober 1953 ingeleid werd, tot een vonnis aanleiding gaf, door deze laatste rechtsmacht op 4 maart 1945 uitgesproken, en dat bij arrest van het Hof van Cassatie op 10 juni 1955 verbroken werd, met wijziging van de zaak naar deze Rechtbank;

Overwegende dat voormeld verbroken vonnis zekere verrichtingen van vereffening en deling vernietigd had, verleden door notaris Hols, huidige eerste eiser in tussenkomst, waarbij bij openbare toewijzing een onroerend goed aan Juliette Legiest, huidige verweerset, toebedeeld geworden was;

Overwegende dat partij Legiest op 22 april 1954 het haar aldus toegewezen vonnis aan de consoorten Goethals verkocht had bij akte verleden door tussenkomst van notaris Dauwe, tweede eiser in tussenkomst;

Overwegende dat het uit wat voorafgaat blijkt dat beide eisers in tussenkomst ter zake een onbetwistbaar belang hebben de verdediging van verweester Legiest Juliette te steunen; dat het huidige vonnis immers hun verantwoordelijkheid zou kunnen in het gedrang brengen ingeval de akten tot dewelke zij hun ministerie hebben verleend verbroken zouden worden; dat de tussenkomst derhalve te dien opzichte ontvankelijk is.

Maar overwegende dat partij Van Lint de niet-ontvankelijkheid van deze eisen in tussenkomst opwerpt om reden dat de verzoekers partijen waren noch tijdens de debatten die voor de rechtbank van eerste aanleg van Brussel plaats grepen en die tot het vonnis de dato 4 maart 1954 aanleiding gaven, noch tijdens de rechtspleging voor het Hof van Cassatie die de vernietiging van dit vonnis en de verwijzing naar de Rechtbank alhier tot gevolg had; dat zij beweert dat het van vaste rechtsleer en rechtspraak is dat een debat ontstaan ingevolge een dergelijke verwijzing uitsluitend mag afgehandeld worden tussen dezelfde partijen als deze die in lagere aanleg optraden;

Overwegende echter dat indien er niet kan betwist worden dat de Rechtbank voor dewelke de zaak verzonden werd, slechts gevat wordt binnen de perken van de verwijzing enerzijds, en dat partijen zich na deze verwijzing in dezelfde toestand bevinden als vóór de berechting die verbroken werd (Cassatie, 26 juni 1930, Pas. I, 27; Cassatie, 11 maart 1936, Pas. I, 283) het hieruit niet blijkt dat de rechtsmacht van verwijzing verplicht is de zaak te behandelen op dezelfde wijze als de Rechtbank van vóór de verwijzing, d.i. zonder de aanvullende of wedereisen, of eventueel de eisen in tussenkomst die in de loop van de rechtspleging mochten ingesteld worden in aanmerking te nemen;

dat de niet-ontvankelijkheid van dergelijke eisen immers niet uit een wetsbepaling spruit en door rechtsleer en rechtspraak ook niet blijkt te zijn bevestigd;

dat het derhalve behoort de eisen in tussenkost te ontvangen.

Overwegende dat partijen ter zitting over de grond van de zaak niet hebben gepleit en zich ertoe beperkt hebben de Rechtbank te verzoeken over de ontvankelijkheid uitspraak te doen; dat het derhalve behoort haar te bevelen ten gronde verder te besluiten.

Om deze redenen :

De Rechtbank,
Alle verdere besluiten van de hand wijzende,
Voegt de zaken ingeschreven op de algemene rol onder nummers 9686 en 9989 samen;

Verleent akte aan partijen Mo's en Dauwe dat zij als tussenkostende partijen optreden om de verdediging van verweerster Legiest te steunen;
ontvangt deze eisen in tussenkost, beveelt aan partijen verder ten gronde te besluiten en verzendt de zaak naar de algemene rol.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE OUDENAARDE

1e Kamer — 9 juli 1957.

Voorzitter : M. Janssens de Vaerebeke.

Rechters : MM. Kerkhove en Serck.

Advocaten : Mrs Puissant en Van den Broecke.

Wegverkeer. — Aanrijding. — Vergoedende intresten.

Vergoedende interesten zijn verschuldigd vanaf de dag van het ongeval; ten onrechte noemt in casu eiser die interesten « moratoire » interesten.

Annicq t/ Camphyn.

Overwegende dat het bedrag der herstellingskosten tegensprekelijk op 15.417 frank werd vastgesteld;

Overwegende dat na de ingebrekestelling verweerder en zijn deskundige slechts op 16 maart 1956 de schade kwamen vaststellen, met het gevolg dat de auto onbruikbaar is gebleven van 9 maart tot en met 16 maart;

Overwegende dat de duur der herstellingen op 5 dagen tegensprekelijk werd vastgesteld;
da dit getal met 1 dient vermeerderd gezien de 18e maart een zondag was;

Overwegende dienvolgens dat de onbruikbaarheid in totaal op 14 dagen dient vastgesteld aan 150 frank, hetzij 2.100 frank;

Overwegende dat eiser aan zijn eis betreffende de factuurtaxe, namelijk 758 frank, verzaakt;

Overwegende dat eiser terecht vergoedende interesten eist vanaf de datum van het ongeval;

dat hij echter verkeerd deze interesten « moratoire » interesten noemt.

Om deze redenen :

De Rechtbank,
rechtdoende op tegenspraak,
verklaart de eis ontvankelijk en grotendeels gegrond;
veroordeelt dienvolgens verweerder aan eiser te

betalen de som van 15.147 frank + 2.100 frank = 17.247 frank, vermeerderd met de vergoedende interesten vanaf 9 maart 1956, datum van het ongeval, en de gerechtelijke interesten;

wijst het meer gevorderde af als ongegrond;
veroordeelt verweerder tot de kosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE KORTRIJK

25 mei 1957.

Voorzitter : M. Van Lerberghe.

Rechters : M.M. Martens en E. Lannoo.

Referendaris : M. Vandekerckhove

Advocaten : Mrs G. de Fonseca, Bauwens en Bulckaert.

Faillissement. — Voorrecht voor de gerechtskosten. — Persoonlijke vordering van de pleitbezorger krachtens afscheiding zijner kosten niet bevoorrecht.

Het voorrecht van de artt. 17 en 19/1° hypotheekwet, bestaat niet voor de gerechtskosten, die niet in het gemeenschappelijk belang van de schuldeisers zijn gemaakt, doch in het uitsluitend belang van de o tredende schuldeiser.

Het beginsel waarop het bevoorrecht zijn van de gerechtskosten steunt, is het volgende : heeft de schuldeiser door die kosten goederen in de boedel behouden, omgezet of doen vloeien, die onder de gezamenlijke schuldeisers worden verdeeld ?

Door de afscheiding van zijn kosten door het vonnis overeenkomstig art. 133 Rv. verkrijgt de pleitbezorger het recht om in zijn naam en ten eigen bate als persoonlijke tegenpartij de inning van de kosten tegen de veroordeelde partij te vorderen.

De afscheiding der kosten betekent technisch-juridisch de toekenning van een rechtstreekse vordering bij de wet.

De pleitbezorger verkrijgt daardoor een nieuw recht, maar geen voorrecht in de zin van art. 12, Hypotheekwet.

In zake onroerend beslag zijn alle kosten, te beginnen met het bevel, bevoorrecht krachtens art. 50 van de wet van 15 augustus 1854, maar de toepassing van dit artikel onderstelt de uitvoering van het onroerend beslag.

Janssens, Quintens, Van Heukelom, Watteyne en Yzerbyt t/ Mr Bulckaert (faillissement Mariën).

Overwegende dat de schuldeisers Janssens en Watteyne niet verschijnen en de curator jegens hen verstek en vonnis vordert;

Overwegende dat de Rechtbank zo mogelijk door één vonnis over alle geschillen, na onderzoek der schuldvorderingen, moet beslissen; (art. 504 F. W.);

16. Janssens René;

Overwegende dat hij zijn opneming in het bevoorrecht passief vordert voor 49.536 Fr.;

Overwegende dat de curator en het bedrag en het voorrecht betwist;

Overwegende dat de hoofdsom samen met de rechterlijke rente à 5,5 % vanaf 16 april 1956 tot 23 februari 1957 afgerond op 10 m. weze 2.704,16 Fr. en de bewezen gerechtskosten voor 4.274 Fr. zijnde :

610 fr. begrote kosten; 1.180 fr. registratie; 40 fr. grosse; 410 fr. betekening; 460 fr. verzet aan deurwaarder Wallyn d.d. 14-12-1956; 380 fr. aanmaning; 60 fr. aanplakking; 870 fr. aanplakking 23-1-1957;

264 fr. Atlas; in totaal 65.978,16 fr. bedragen, min 26 fr. betaald, blijft : 39.978,16 fr.;

Dat de rest van het gevorderde niet bewezen is;

Overwegende dat geen voorrecht bij de wet voor de in-schulddiening van de hoofdsom en de rente bestaat en dat het voorrecht van art. 17 en art. 19, 1° H. W. ter zake evenmin voor de gerechtskosten bestaat, daar deze kosten niet in het gemeenschappelijk belang van de schuldeisers werden gedaan, vermits alle de kosten om een uitvoerbare titel te bekomen niet bevoorrecht zijn (De Page T VII, nr 33 B a en nr 48); daar zij in het uitsluitend belang van de optredende schuldeiser werden gedaan en de door de eiser ten verkoop aangekondigde goederen reeds in beslag waren genomen door vroegere exploitanten van andere schuldeisers, n.l. het exploit d.d. 6 januari 1955 van deurwaarder G. Maryns op vraag van E. Debrabandere; dat zonder de uitgaven dezer gerechtskosten door de eiser in roerende goederen van de gefailleerde toch in de boedel van de massa der schuldeisers behouden werden, zodat deze kosten voor de massa overbodig waren en zij dienvolgens niet bevoorrecht zijn;

19. Watteyne Valère;

Overwegende dat hij zijn opneming in het gewoon passief vordert voor 5.712,50 fr. en in het bevoorrecht passief voor 2.020 fr. gerechtskosten;

Overwegende dat de curator het voorrecht terecht betwist, daar eiser niet bewijst als zouden de gerechtskosten, door hem besteed, tot het gemeen belang van alle de schuldeisers hebben gestrekt;

Dat eiser zich tenslotte akkoord verklaart met de opneming in het gewoon passief voor 7.732,50 fr.;

18. Van Heukelom P. G.;

Overwegende dat hij zijn opneming in het gewoon passief vordert voor 1.489 fr. saldo en in het bevoorrecht passief voor 3.193 fr. hoofdens gerechtskosten;

Overwegende dat de curator het voorrecht betwist;

Overwegende dat alle de kosten, door Van Heukelom uitgegeven, slechts tot zijn persoonlijk voordeel en niet ten bate van alle schuldeisers hebben gediend, daar alle de roerende goederen door hem op 12 juli 1956 in beslag genomen reeds onbeschikbaar en onder de hand van het gerecht waren gesteld door de inbeslag-neming van De Brabandere d.d. 6 januari 1955, zodat zonder de rechtsplegingsdaden en kostenuitgaven van eiser het resultaat voor de massa hetzelfde was, wat elk voorrecht in zijnen hoofde uitsluit en zijn opneming teweegbrengt in het gewoon passief voor 4.682 fr.;

17. Quintens Robert M.;

Overwegende dat hij zijn opneming in het bevoorrecht passief vordert voor 2.291 fr. gerechtskosten, door hem voorgeschoten tot aan de betekening-beslag-neming in zake van Heukelom;

Dat hij zijn opneming in het bevoorrecht passief vordert voor 10.648 fr. hoofdens gerechtskosten, door hem tot en met het vonnis dat tot de terugbetaling van geleende gelden veroordeelt en het beslag in handen van notaris Opsomer waardevol verklaart;

Dat hij zijn opneming in het bevoorrecht passief vordert voor 3.645 fr. hoofdens gerechtskosten, door hem voorgeschoten in de procedure Vlieghe, onroerend beslag;

Overwegende dat de pleitbezorger telkens verwijst naar de afscheiding dezer kosten, bevolen door het vonnis van 17 mei, 18 oktober 1956 en 21 maart 1957;

Overwegende dat de curator niet de bedragen, maar

het voorrecht betwist; betogend dat sommige dezer gerechtskosten louter hebben gediend om een uitvoerbare titel te verkrijgen en andere onnodig waren om de inbeslaggenomen goederen in de failliete boedel te behouden, zodat er geen rechtsgrond tot voorrecht aanwezig is;

Overwegende dat het beginsel, waarop het voorrecht der gerechtskosten ter zake steunt, is: heeft de schuldeiser door de kosten goederen in de boedel behouden, omgezet of doen vloeien die tussen de massa der schuldeisers te verdelen vallen (De Page, T. VII, nr 35, 3e lid);

Overwegende dat de pleitbezorger Quintens de opneming in het bevoorrecht passief vraagt in eigen naam en voor zichzelf, niet namens en voor de cliënt, waarvoor hij als pleitbezorger optrad;

Overwegende dat de aard van de vordering der kosten, uitgaande van een pleitbezorger eerst moet onderzocht worden:

a) de pleitbezorger heeft voor zijn voorschotten, in elk geval, een vordering jegens zijn cliënt, onafgezien van de al of niet afscheiding zijner kosten door het vonnis overeenkomstig art. 133 Rv.;

de pleitbezorger kan in deze vordering jegens zijn cliënt het voorrecht van art. 17 of 19, 1° of 20, 4° of art. 21 Hw. invoeren tegen de andere schuldeisers van zijn cliënt;

b) onafgezien van de al of niet afscheiding van zijn kosten (art. 133 Rv.) kan de pleitbezorger de rechten van zijn cliënt-schuldenaar jegens de verliezende tegenpartij uitoefenen (zijdellingse vordering van art. 1166 B.W.) en dan kan de pleitbezorger tegen de andere schuldeisers van de verliezende tegenpartij de kwaliteit en de voorrechten, aan de in-schuld van zijn cliënt verbonden, doen gelden;

c) met afscheiding van zijn kosten door het vonnis (art. 133 Rv.) behoudt de pleitbezorger het voormelde recht, vervat in a° en B) maar verworft daarenboven een nieuw recht, want de afscheiding zijner kosten kent hem het recht toe om in zijn naam en ten persoonlijke bate als persoonlijke tegenpartij de inning van de kosten jegens de veroordeelde tegenpartij te vorderen (P.B. V° Distraction des dépens, nr 1; R. P. D. V. V° Tarif civil, nr 105);

In het geval waarin de pleitbezorger dit persoonlijk recht jegens de veroordeelde partij vordert — zoals ter zake — treedt hij niet op namens zijn cliënt en heeft zijn inschuld niet het karakter en de kwaliteit der inschuld van zijn cliënt, vermits thans algemeen aangenomen wordt dat de afscheiding der kosten geen cessie van inschuld betekent (P. B., eodem verbo br. 37 en 45) hoewel ook thans overwegend aanvaard wordt dat de veroordeelde tegenpartij zich slechts geldig kan kwijten bij de pleitbezorger (Cass. Fr. 9 nov. 1910, S. 1911, 1, 100; 2 juli 1946, S. 1946, 1, 117);

doorgaans wordt thans aangenomen dat de afscheiding der kosten technisch-juridisch betekent de toekenning van een rechtstreekse vordering bij de wet (De Page T. II nr 717);

de terminologie, waarbij de afscheiding der kosten bepaald wordt als een voorrecht bij de wet geschapen, zoals andere voorrechten (Glasson et Colmet-Daage, 2e druk, T. I, nr 529, blz. 575) is misleidend, want de pleitbezorger verkrijgt door art. 133 Rv. een recht en een nieuw recht, maar geen voorrecht in de zin van art. 12 Hw.;

Overwegende dat de pleitbezorger de afscheiding zijner kosten invoert om het bevoorrecht karakter van zijn inschuld te staven;

Overwegende dat deze inschuld niet de kwaliteiten der inschuld van zijn cliënt bezit, maar een zelfstandige inschuld is, waarvan dienvolgens moet nagegaan

worden in hoeverre de pleitbezorger wettelijke gronden heeft om het voorrecht in te roepen, hetzij van de gerechtskosten in het gemeen belang van alle de schuldeisers gedaan, hetzij van de kosten, gedaan tot het behoud van de zaak;

Overwegende dat tot het behoud der zaak slechts de vordering in zake Vlieghe, onroerend beslag zou kunnen gelden, daar de vordering in zake Van Heukelom en in zake Vlieghe slechts gestrekt hebben tot en met het bekomen van een uitvoerbare titel en de kosten van inbeslagneming door Van Heukelom zelf in zijn aangifte worden gevorderd;

Dat het onroerend goed waarop de beslagneming Vlieghe slaat reeds onder de hand van het gerecht en uit de handel was genomen door de overschrijving van 9 november 1956, boek 59, nr 60 van het bevel op 7 november 1956 door Kerkhof André gedaan en nog volkomen geldig op de dag van het faillissement 23 februari 1957;

Dat de overschrijving van het bevel, aan het onroerend beslag voorafgaande, als gevolg heeft te beletten dat de schuldenaar het onroerend goed vervreemdt met hypotheek bezwaart of in huur geeft (art. 25, par. 2 en 27 der wet van 15 augustus 1854);

Overwegende dat evenmin het voorrecht, als gerechtskosten in het gemeen belang van alle de schuldeisers, ter zake geldt;

Dat zoals gezegd, een deel der gerechtskosten hebben gediend om de schuldeisers een titel te bezorgen, zodat zij tot het persoonlijk voordeel van deze schuldeisers strekten;

Dat zij evenmin als zelfstandige vordering van de pleitbezorger bevoorrecht zijn om de volgende reden: «zonder faillissement waren ze zeker uit de opbrengst van de verkoping betaald geweest krachtens art. 50 der wet van 15 augustus 1954;

Het faillietvonnis echter stuit elk beslag van een gewone schuldeiser (art. 453 F.W.) en de ten uitvoerlegging moet uitgeoefend worden tegen de curator (art. 452 F.W.); aldus is het noch de massa der schuldeisers noch de curator, maar de wet die de uitvoering van het onroerend beslag op 23 februari 1957 heert tegengehouden;

In feite hebben de kosten, afgescheiden ten voordele van de pleitbezorger niet gediend om het onroerend goed in de boedel te behouden of om de uitgaven dezer kosten aan de massa der schuldeisers te besparen en dus zijn zij als zelfstandige vordering niet bevoorrecht;

Overwegende dat de pleitbezorger dienvolgens in het gewoon passief opgenomen wordt voor 16.584 fr.;

20. Yzerbyt Gerard;

Overwegende dat hij zijn opneming in het gewoon passief vordert voor 95.662 fr. en in het bevoorrecht passief voor 4.132 fr., zijnde het bedrag van de staat van pleitbezorger Vandeginste in de procedure tot onroerend beslag en gaande vanaf het bevel van 14 november 1956, overgeschreven op het kantoor der hypotheek op 19 november 1956 tot en met het vonnis van 21 maart 1957, dat niet tegenover de curator werd gewezen;

Overwegende dat de curator niet de bedragen, maar het voorrecht betwist;

Overwegende dat Yzerbyt zelf als vervolgende schuldeiser hier de opneming vordert en niet zijn pleitbezorger krachtens de afscheiding der kosten;

Overwegende dat Mariën op 23 februari 1957, weze vóór het vonnis van 21 maart 1957, failliet verklaard werd en dat het faillietvonnis elk onroerend beslag van een gewone schuldeiser stuit (art. 453 F.W.) zodat hier het voormeld vonnis niet uitgevoerd werd en het

onroerend goed van Mariën in de failliete boedel is;

Overwegende dat in zake onroerend beslag alle kosten, te beginnen met het bevel, bevoorrecht zijn krachtens art. 50 der wet van 15 augustus 1854, maar dat de toepassing van dit artikel de uitvoering van het onroerend beslag onderstelt, wat ter zake niet is geschied krachtens de wet zelve (art. 453 F.W.);

Overwegende dat de curator alle de gedane kosten overbodig voor de massa der schuldeisers heeft, omdat het onroerend goed niet meer kan vervreemd worden vanaf de overschrijving van het bevel, de onroerende inbeslagneming voorafgaande (art. 27 wet van 15 augustus 1854) en dat dergelijk bevel op 9 november 1956 overgeschreven was door André Kerkhof en alle andere rechtsplegingsdaden in de tijd gevolgd zijn op dit bevel, zodat dit bevel, dat op datum van het faillissementsvonnis nog geldig was, het goed in de boedel hield;

Overwegende dat inderdaad de kosten van Yzerbyt in feite niet hebben gediend om het onroerend goed in de boedel te behouden, dienvolgens niet gebeurd zijn ten bate van alle de schuldeisers en aldus niet bevoorrecht zijn;

Dat Yzerbyt dus moet opgenomen worden in het gewoon passief voor 99.794 fr.;

.....

VREDEGERECHT TE BERINGEN

17 mei 1957.

Vrederechter : F. Vranken.

Advocaten : Mrs Geyskens en Degreef.

Handelshuur. — Recht van de huurder het gehuurde te blijven bewonen, zolang de uitwinningvergoeding niet betaald is. — Recht van de verhuurder op uitzetting en schadevergoeding.

De wet van 30 april 1951 kent aan de huurder slechts het recht toe zonder betaling van huurprijs het gehuurde te blijven bewonen, zolang de uitwinningvergoeding niet betaald is.

De huurder, die na de betaling van de uitwinningvergoeding weigert het gehuurde pand te verlaten, kan veroordeeld worden tot uitzetting en betaling van schadevergoeding aan de verhuurder.

Deze schadevergoeding mag niet hoger zijn dan het bedrag van de schade, door de verhuurder werkelijk geleden ten gevolge van het langer blijven bewonen door de huurder.

Celen t/ N.V. Atlas en Celen.

Overwegende dat de eiseres de uitwinningvergoeding, die ze aan de N.V. «Brouwerij Atlas» verschuldigd was, de 19 maart 1957 betaald heeft;

Overwegende dat bij ons vonnis van 19 oktober 1956, bekrachtigd in beroep de 15 april jl. door de Rechtbank van eerste aanleg te Hasselt, reeds werd vastgesteld dat de wetgever aan de huurder het recht toekent zich in het gehuurde goed te handhaven totdat de uitwinningvergoeding betaald is en zonder enige huishuur schuldig te zijn;

dat ingevolge het vonnis van de Rechtbank van eerste aanleg te Hasselt, dd. 9 juli 1956, waarbij de eis tot huurhernieuwing van de «Brouwerij Atlas» ongegrond verklaard werd, de huur een einde genomen heeft bij toepassing van artikel 33, 2° lid, van de wet van 30 april 1951, de 31 december 1955;

dat, vermits de uitwinningvergoeding betaald is, de beide verweerders het huurgoed thans zonder recht noch titel betrekken;

dat de eis bijgevolg ontvankelijk en gegrond is voor zover hij strekt tot de uitdrijving van de beide verweerders, hoewel er geen voldoende redenen schijnen te bestaan om de onmiddellijke uitvoerbaarheid van het vonnis, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling, te bevelen;

Overwegende, wat betreft de geëiste vergoeding van 200 frank van af de 19 maart jl., dat de eiseres kan aanspraak maken op schadevergoeding vanaf de dag volgend op die van de betaling van de uitwinningvergoeding; dat de wet van 30 april 1951 inderdaad aan de huurder slechts het recht toekent om zonder betaling van huishuur het huurgoed te blijven betrekken totdat de uitwinningvergoeding betaald is, doch niet langer;

dat het bedrag van die vergoeding echter niet hoger mag zijn dan het bedrag van de schade die de eiseres, verhuurster, ten gevolge van het langer blijven wonen, werkelijk ondergaat;

dat in dit verband van belang is, dat de eiseres zelf de huurhernieuwing geweigerd heeft om het huurgoed te kunnen verkopen en niet om het opnieuw te verhuren; dat zij ook niet bewezen heeft dat het huurgoed een hogere huurwaarde heeft dan de prijs door de onderhuurder betaald; dat de eiseres heeft doen gelden dat de aanwezigheid van de verweerders in het huurgoed haar belet het voordelig te verkopen, maar dat hieromtrent geen nadere gegevens of bewijzen voorhanden zijn, zodat ervan geen rekening kan gehouden worden om de schadevergoeding te bepalen; dat de N.V. «Brouwerij Atlas» overigens verklaart dat zij het huurgoed wil kopen, maar dat de eiseres, ondanks haar aandringen, weigert op haar verzoek in te gaan; dat de enige schade die in aanmerking kan komen, benevens de derving van huurprijs, voortvloeit uit het feit dat de eiseres niet vrijelijk over haar goed kan beschikken; dat het ons billijk voorkomt het bedrag van die schade ex aequo et bono te bepalen op 33 frank per dag; hetgeen overeenstemt met de huurprijs door de onderhuurder aan de hoofdhuurster gedurende de laatste maanden van de onderverhuur betaald;

Overwegende dat er geen gegronde redenen aanwezig zijn om de gewezen hoofdhuurster of onderhuurder nog langer in het huurgoed te laten verblijven; dat zelfs de familiale toestand van de onderhuurder geen voldoende reden is om uitstel te verlenen, vermits de verweerders sedert lang reeds wisten dat de huur ten einde was en dat zij het huurgoed moesten ontruimen;

Om deze redenen :

Op tegenspraak en in eerste aanleg beslissend,
Zeggen voor recht dat de verweerders het goed van de eiseres, gelegen te Kwaadmechelen, Dorpstraat, 23, zonder recht noch titel bezet houden;

Veroordelen dienvolgens de beide verweerders om het door hen betrokken huurgoed ter vrije en volledige beschikking van de eiseres te stellen binnen de 14 dagen na de betekening van dit vonnis;

En, bij gebreke hieraan te voldoen, enz...

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 december - 31 december 1957)

I. Staats- en Administratief Recht

1. *Financiën*. — Bij K.B. van 23 november 1957 (S. 1 december 1957, 8.516) wordt het nominaal bedrag van de kasbons en obligaties, uit te geven door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, verhoogd.

2. *Financiën*. — Bij M.B. van 26 november 1957 (S. 1 december 1957, 8.516) wordt de Nationale Maatschappij voor Krediet, aan de Nijverheid gemachtigd tot het emitteren, onder 's Rijks waarborg van een lening, nominaal groot 1 milliard 500 miljoen frank.

3. *Onderwijs*. — Bij K.B. van 8 oktober 1957 (S. 2-3 december 1957, 8.543) worden de bepalingen vervat in het K.B. van 8 september 1954, houdende vaststelling van de prestaties van de studiemeesters der rijksnormaalscholen, ook toepasselijk verklaard op de studiemeesters der rijkstehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben.

4. *Economische Zaken*. — Bij M.B. van 19 november 1957 (S. 2-3 december 1957, 8.544) wordt, met het oog op het opmaken van een statistiek van de arbeidsduur, van de regeling in zake statistieken van de voortbrenging, de industriële activiteit of de voorraden aangevuld.

5. *Oorlogsschade*. — Het K.B. van 19 november 1957 (S. 2-3 december 1957, 8.550) stelt in zake oorlogsschade aan boten, voor de periode van 1 oktober tot 31 december 1957 de integrale vergoedingscoëfficiënt vast op 5,85.

6. *Landbouw*. — Het M.B. van 18 november 1957 (S. 4 december 1957, 8.575) wijzigt het M.B. van 28 juli 1952 betreffende de uitvoer van begonia- en gloxniaknollen naar de Verenigde Staten van Amerika.

7. *Economische Zaken*. — *Commissie van advies voor verkoop op afbetaling*. — Bij K.B. van 29 november 1957 (S. 4 december 1957, 8.578) wordt een commissie van advies voor de verkoop op afbetaling opgericht.

Deze commissie heeft tot taak adviezen uit te brengen over de toepassingsmaatregelen betreffende de wet van 9 juli 1957 tot regeling van de verkoop op afbetaling en over aan deze wet aan te brengen wijzigingen.

8. *Onderwijs*. — Het M.B. van 26 augustus 1957 (S. 4 december 1957, 8.580) wijzigt het M.B. van 29 juni 1956 tot vaststelling van het omstandig programma van het mondeling gedeelte van de voorbereidende proef bepaald in art. 26 van het reglement der homologatiecommissie.

9. *Kolonien*. — Bij K.B. van 4 december 1957 (S. 6 december 1957, 8.630) wordt een Nationaal Instituut voor de studie van de ontwikkeling van Neder-Kongo opgericht.

10. *Steenkolennijnen*. — Bij K.B. van 2 december 1957 (S. 7 december 1957, 8.667) worden maat-

regelen voorgeschreven betreffende het voorkomen van brand in de steenkolenmijnen.

11. *Steenkolenmijnen*. — Het K.B. van 2 december 1957 (S. 7 december 1957, 8.670) schrijft het dragen van een masker tegen vuur en brand in de ondergrondse werken van de steenkolenmijnen voor.

12. *Ministerie van Financiën*. — Het K.B. van 28 november 1957 (S. 8 december 1957, 8.695) wijzigt het K.B. van 24 februari 1954 houdende vaststelling van het organiek kader van het Ministerie van Financiën.

13. *Verkiezingen*. — Bij K.B. van 28 november 1957 (S. 11 december 1957, 8.736) wordt het K.B. van 9 november 1951, houdende vaststelling van het model der oproepingsbrieven voor de parlements-, provincieraads- en gemeenteraadsleden, aangevuld.

14. *Rijkswacht*. — De wet van 2 december 1957 (S. 12 december 1957, 8.752) richt de rijkswacht in. Deze wet omvat 73 artikelen gewijd aan de taak, de inrichting, het personeel, de ambtsverrichtingen van de rijkswacht, alsmede de betrekkingen van de rijkswacht met de overheden. Ook worden bepalingen voorzien betreffende de dienst van de rijkswacht in oorlogstijd.

Verschillende oude wetten en decreten werden door de nieuwe wet opgeheven.

15. *Scheepvaart voor kanaal van Brussel naar Rupel en voor de haven te Brussel*. — Bij K.B. van 30 november 1957 (S. 12 december 1957, 8.767) wordt het K.B. van 25 maart 1924, houdende het nieuw politie- en scheepvaartreglement voor het kanaal van Brussel naar Rupel en voor het kanaal van Brussel, gewijzigd.

16. *Ministerie van Middenstand*. — Bij K.B. van 30 oktober 1957 (S. 13 december 1957, 8.789) wordt het organiek kader van het Ministerie van Middenstand vastgesteld.

17. *Solidariteits- en waarborgfonds*. — Het K.B. van 14 november 1957 (S. 13 december 1957, 8.789) stelt het definitief organiek kader van het solidariteits- en waarborgfonds vast.

18. *Economische Zaken*. — Het K.B. van 22 november 1957 (S. 14 december 1957, 8.816) wijzigt het K.B. van 11 februari 1955 betreffende sommige graden van het personeel van het Nationaal Centrum voor Mechanische Berekeningen.

19. *Landbouw*. — Bij M.B. van 27 november 1957 (S. 14 december 1957, 8.817) wordt de telling van de winterbezaaiingen en van het vee op 1 januari 1958 voorgeschreven.

20. *Inning van scheepvaartrechten*. — Het K.B. van 27 november 1957 (S. 14 december 1957, 8.824) regelt de toekenning van toelagen en beloningen voor het innen van scheepvaartrechten.

21. *Landsverdediging*. — Bij K.B. van 2 december 1957 (S. 15 december 1957, 8.846) wordt de tabel, gevoegd bij het K.B. van 16 juli 1956, gewijzigd.

22. *Internationale Overeenkomst*. — In het Staatsblad van 18 december 1957 (8.878) verscheen de tekst van het akkoord tussen België en Zweden omtrent de

wederzijdse vrijstelling van de verkeersbelasting op de voertuigen die moeten dienen voor het bezoldigd vervoer van personen of voor het vervoer van zaken, gesloten te Brussel resp. op 10 en 20 november 1956.

23. *Landbouw*. — Het M.B. van 21 november 1957 (S. 19 december 1957, 8.894) wijzigt het M.B. van 13 maart 1952 betreffende de maatregelen te nemen om het inbrengen en het verspreiden van de San-José-schildluis (*aspidiotus perniciosus*) in het land te vermijden.

24. *Economische Zaken*. — Het K.B. van 26 november 1957 (S. 19 december 1957, 8.896) wijzigt het K.B. van 24 mei 1954, houdende samenordering en wijziging der besluiten betreffende de jaarlijkse statistieken der voortbrenging in de nijverheid.

25. *Commissie van de Nationale Boekhouding*. — Het K.B. van 26 november 1957 (S. 19 december 1957, 8.897) vult aan en wijzigt het K.B. van 19 september 1956, houdende vaststelling van een commissie van de Nationale Boekhouding.

26. *Zeevaart inspectiereglement*. — Bij K.B. van 12 december 1957 (S. 20 december 1957, 8.909) wordt de zeevaartininspectie gereguleerd.

Dit K.B. omvat benevens bijlagen 161 artikelen. Zij hebben o. a. betrekking op het onderzoek, het toezicht, de certificaten van deugdelijkheid de materialen en scheepsconstructie, de uitrusting, de hulpmiddelen bij de navigatie, de middelen ter voorkoming van aanvaringen, de radioinrichtingen en seintoestellen, de bemanning, de uitwatering en de diepgang, het laden, stuwen en ballasten, het vervoer van gevaarlijke stoffen, het vervoer van passagiers, de verplichtingen van de eigenaar en van de kapitein, de vrijstellingen en de gevallen van overmacht.

27. *Onderwijs*. — Het K.B. van 18 november 1957 (S. 20 december 1957, 9.094) stelt de voorwaarden vast in zake hygiëne en bewoonbaarheid waaraan de gesubsidieerde inrichtingen voor middelbaar, technisch en normaalonderwijs moeten voldoen.

28. *Archieven*. — Het K.B. van 12 december 1957 (S. 20 december 1957, 9.099) stelt de uitvoeringsmaatregelen vast van de archiefwet van 24 juni 1955.

29. *Landsverdediging*. — Bij K.B. van 10 december 1957 (S. 21 december 1957, 9.123) wordt een gemengde commissie voor televerbindingen opgericht.

30. *Solidariteits- en Waarborgfonds*. — Bij K.B. van 4 december 1957 (S. 23-24 december 1957, 9.158) wordt het K.B. van 30 oktober 1956 tot regeling van de werkwijze van het solidariteits- en waarborgfonds gewijzigd.

31. *Ministerie van Openbare Werken*. — Bij K.B. van 27 november 1957 (S. 23-24 december 1957, 9.169) wordt het K.B. van 23 december 1955 tot vaststelling van de schalen verbonden aan de bijzondere graden bij het Ministerie van Openbare Werken en Wederopbouw, sector Openbare Werken, gewijzigd.

32. *Internationale Overeenkomst*. — Bij de wet van 2 december 1957 (S. 25 december 1957, 9.180) worden de volgende Internationale akten goedgekeurd:

- 1) Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en de bijgevoegde akten;
- 2) Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeen-

schap voor Atoomenergie (Euratom) en de bijgevoegde akten;

3) Overeenkomst met betrekking tot bepaalde instellingen welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben.

Deze akten werden ondertekend op 25 maart 1957 te Rome.

Dezelfde wet keurt de volgende op 17 april 1957 te Brussel ondertekende akten goed:

1) Het protocol betreffende het statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap;

2) Het protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten voor de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie;

3) Het protocol betreffende het statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap;

4) Het protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten voor de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

33. *Instellingen van Openbaar nut.* — Bij K.B. van 18 december 1957 (S. 25 december 1957, 9.349) wordt de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van Openbaar nut en de uitvoering der wet van 12 maart 1957 houdende sommige bepalingen op financieel economisch en sociaal gebied gewijzigd en aangevuld.

34. *Financiën.* — Het K.B. van 12 december 1957 (S. 25 december 1957, 9.355) schaft de frankgedeelten in de door de administratie der directe belastingen te betalen of te ontvangen sommen af.

35. *Financiën.* — Krachtens de wet van 24 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.429) worden voorlopige kredieten komende in mindering van de begrotingen van het dienstjaar 1958, geopend.

36. *Financiën.* — De wet van 24 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.433) stelt de rijksmiddelenbegroting alsmede de begroting van de buitengewone ontvangsten voor het dienstjaar 1958 vast.

37. *Landbouw.* — Bij K.B. van 11 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.459) wordt een Hoge Raad voor het wetenschappelijk onderzoek in de landbouw opgericht.

38. *Justitie.* — *Statuut van griffiers en personeel van Hoven en Rechtbanken.* — Bij de wet van 20 december 1957 (S. 30-31 december 1957, 9.484) wordt het statuut der griffiers der rechterlijke macht en van het personeel der griffies van hoven en rechtbanken herzien.

39. *Onderwijs.* — Het K.B. van 27 november 1957 (S. 30-31 december 1957, 9.500) wijzigd het K.B. van 25 oktober 1956 tot regeling van de toelagen aan de kandidaten voor de titel van geaggregeerde voor het hoger onderwijs.

40. *Verkeerswezen.* — Het K.B. van 23 december 1957 (S. 30-31 december 1957, 9.503) wijzigd het Regentsbesluit van 30 september 1947 houdende vaststelling van de algemene voorwaarden betreffende de openbare autobusdiensten, de tijdelijke autobusdiensten, de bijzondere autobusdiensten en de autocar diensten.

41. *Diensten van de Eerste Minister.* — Het K.B. van 31 december 1957 (S. 30-31 december 1957, 9.504) wijzigd het K.B. van 15 oktober 1957 betreffende de dienstaanwijzing van sommige personeelsleden der rijksdiensten.

42. *Ministerie van Wederopbouw.* — Het K.B. van 24 december 1957 (S. 30-31 december 1957, 9.507) regelt de loopbaan van de personeelsleden die behoren tot de onder het gezag van de Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw gekomen diensten van het voormalig Ministerie van Wederopbouw.

II. Burgerlijk Recht

43. *Verkoop op afbetaling.* — Het K.B. van 23 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.468) bepaalt de maatregelen tot tenuitvoerlegging van de wet van 9 juli 1957 op de verkoop op afbetaling en zijn financiering. Dit K.B. bepaalt welke categorieën dienstverrichtingen onder toepassing van de wet van 9 juli 1957 vallen, de termijnen binnen dewelke bepaalde categorieën goederen moeten worden betaald, alsmede het maximum percentage voor de lasten, dat in rekening mag worden gebracht.

Dit besluit treedt in werking op 1 februari 1958.

III. Areidsrecht en Maatschappelijk Huipbetoon.

44. *Centra tot ondersteuning door arbeid van onvolwaardigen.* — Het K.B. van 4 december 1957 (S. 6 december 1957, 8.628) regelt de toekenning van toelagen aan de centra tot ondersteuning door de arbeid van onvolwaardigen, invaliden, gebrèkkigen, verminkten, blinden, doven en stommen, alsmede aan de werken en instellingen die aan deze personen huisarbeid verschaffen.

45. *Arbeidsongevallen - Zeelieden.* — Bij K.B. van 3 december 1957 (S. 13 december 1957, 8.784) worden de toelagen, verleend bij K.B. van 10 april 1954 aan sommige categorieën van door arbeidsongevallen getroffen zeelieden verhoogd.

46. *Rust- en Overlevingspensioenen.* — Bij K.B. van 3 december 1957 (S. 14 december 1957, 8.809) wordt het onderzoek der rust- en overlevingspensioenen der bedienden toevertrouwd aan de Nationale Kas voor Bediendenspensioenen. Het vastgestelde rust- en overlevingspensioen gaat in op 1 juli 1957.

47. *Rijkswerkliedenkas.* — Het K.B. van 9 december 1957 (S. 18 december 1957, 8.877) wijzigd het K.B. van 1 juli 1937 houdende de statuten van de rijkswerkliedenkas.

48. *Beroepsziekten.* — Bij K.B. van 3 december 1957 (S. 19 december 1957, 8.892) worden de aanvullende toelagen verleend aan sommige gerechtigden van de wet van 24 juli 1927, betreffende schadeloosstelling in zake beroepsziekten, verhoogd.

49. *Beroepsziekten.* — Het M.B. van 27 november 1957 (S. 19 december 1957, 8.894) stelt de basislijn tot schatting van de staat van behoefte in zake aanvullende toelagen, verleend aan door beroepsziekten getroffen, vast.

50. *Rust- en Overlevingspensioen voor arbeiders.* — Bij K.B. van 13 december 1957 (S. 21 december 1957, 9.119) wordt de algemene spaar- en lijfrentekas belast met het houden van de individuele rekening, bepaald

bij art. 2 paragraaf 1 van de wet van 21 mei 1955 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders.

51. *Verzekering tegen ziekte en invaliditeit.* — Het M.B. van 24 december 1957 (S. 26-27-28 december 1957, 9.364) stelt het terugbetalingstarief vast voor de verplegingsinstellingen die met het rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit een overeenkomst hebben gesloten bij toepassing van het bepaalde in het M.B. van 8 augustus 1957.

52. *Verzekering tegen ziekte en invaliditeit.* — Het M.B. van 24 december 1957 (S. 26-27-28 december 1957, 9.369) wijzigd het M.B. van 22 september 1955 tot vaststelling van het bedrag der bijdragen van de verzekeringsgerechtigden in de kosten der loco-preparaten evenals van het tarief der pharmaceutische produkten en pharmaceutische specialiteiten gebruikt in de beoogde preparaten.

53. *Verzekering tegen ziekte en invaliditeit.* — Het M.B. van 24 december 1957 (S. 26-27-28 december 1957, 9.366) stelt het model der tusschen het rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit en de verplegingsinstellingen te sluiten overeenkomsten vast.

IV. Fiscaal Recht.

54. *Met het zegel gelijkgestelde taxes.* — Het K.B. van 10 december 1957 (S. 14 december 1957, 8.815) wijzigd de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes.

55. *Mobiliënbelasting.* — De wet van 24 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.431) wijzigd de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelasting in zake mobiliënbelasting op de inkomsten uit zekere deposito's.

56. *Verkeersbelasting.* — De wet van 24 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.432) wijzigd de samengeordende wetten betreffende de verkeersbelasting op de autovoertuigen met betrekking tot de voertuigen die gedreven worden met zware olie of met hydrocarbidgeassen welke uit petroleum zijn afgeleid.

57. *Invoerrechten.* — Het K.B. van 24 december 1957 (S. 30-31 december 1957, 9.501) wijzigd het K.B. van 11 maart 1953 houdende verhoging der overdracht-taxes bij de invoer.

58. *Met het zegel gelijkgestelde taxes.* — Bij K.B. van 28 december 1957 (S. 30-31 december 1957, 9.501) wordt het wetboek en de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes gewijzigd.

59. *Taksen op radio en T.V. toestellen.* — De wet van 24 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.447) stelt de taksen op de toestellen voor het ontvangen van radio-omroepuitzendingen vast.

60. *Taksen op radio en T.V. toestellen.* — Het K.B. van 24 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.449) alsmede het M.B. van 24 december 1957 stellen de uitvoeringsmaatregelen betreffende de wet van 24 december 1957 aangaande de taksen op de toestellen voor het ontvangen van radio-omroepuitzendingen vast.

61. *Invoerrechten.* — Het K.B. van 24 december 1957 (S. 29 december 1957, 9.463) stelt het tarief der invoerrechten vast.

H. Boonen.

TAALKUNDIGE KRONIEK

Het streven naar zuivere taal is een blijk, maar het is ook een voorwaarde en een oorzaak van zuivere beschaving.

Prof. Dr. Garrit Stuijveling (1).

DOORVOEREN (durchführen).

Met de «Marcha di Roma» deed de pronkerige Mussolini de staatsgreep doorvoeren.

Die wet is sedert enkele weken doorgevoerd.

De proefnemingen tot het afschieten van een be-mand raket worden ononderbroken doorgevoerd.

Jaren lang voerde de doortastende Brialmont zijn plannen door om in het land verdedigingswerken op te richten.

Dat taaie germanisme neemt zo overal de plaats in van het juiste Nederlandse woord. Kunnen we niet veel beter schrijven?

Doordrijven, doorzetten.

Met de «Marcha di Roma» deed Mussolini de staatsgreep doordrijven (of doorzetten).

De proefnemingen tot het afschieten van een be-mand raket worden onafgebroken doorgedreven (of doorgezet).

In werking, van kracht.

Die wet is sedert enkele weken in werking (of van kracht).

Bepuiten, verdedigen.

Jaren lang bepleitte (of verdedigde) de doortastende Brialmont zijn plannen om in het land verdedigingswerken op te richten.

* * *

OPGAVE (Aufgabe).

We stonden voor een zware opgave.

Opgave wordt als een germanisme afgekeurd in de algemene zin van taak (2).

We stonden voor een zware taak.

Hij zag zich voor een zeer moeilijke taak geplaatst.

* * *

DIE VOORZETSLS...

Ik heb spijt over mijn daden... en hoop zo vlug mogelijk voor hen (d.e. kinderen) te kunnen werken (Brussel, 14-12-'57).

Later zullen ze er spijt over hebben...

We mogen de uitdrukking «spijt over iets hebben» voor altijd verwerpen. Deze fout is waarschijnlijk ontstaan door analogie met de uitdrukking: «be-roouw hebben over».

Het substantief spijt maakt hierop een uitzondering. Als vast voorzetsel heeft het altijd van naast zich.

Ik heb spijt VAN mijn daden... en hoop zo spoedig mogelijk voor hen te kunnen werken.

Later zullen ze er spijt VAN hebben.

A. Blomrock.

(1) *Verzorgd Nederlands.* 's-Gravenhage, (1956), 49, 62 blz. — Het belang van een verantwoord taalgebruik door Prof. Dr. Garrit Stuijveling, blz. 61.

(2) R. Talpaert en P. Buysse, *Verzorgde Schrijftaal.* Heule, 1957, 49, 224 blz. — Blz. 172.

MEDEDELINGEN

VERBOND VAN HET VLAAMS OVERHEIDSPERSONEEL

*Onderstaand vertoogschrift werd verspreid door
het V.V.O.*

* * *

Heer Voorzitter,

Bij de wetgevendende vergaderingen werd een wetsontwerp ingediend waarbij wordt voorgesteld de Sabena te machtigen haar kapitaal te verhogen en haar statuten te wijzigen. De Belgische Staat en Belgisch-Kongo zullen deelnemen in de verhoging van het kapitaal van de luchtvaartmaatschappij. Bovendien zal de Belgische Staat garant zijn voor aan de Sabena verstrekte leningen; hij zal de last van de interesten op die leningen helpen dragen en vrijstelling van zekere belastingen en rechten toestaan.

Het Verbond van het Vlaams Overheidspersoneel neemt de gelegenheid te baat om, voor zover zulks nodig mocht zijn, Ued, attent te maken op het feit dat, in binnendienst, bij de Sabena uitsluitend gebruik wordt gemaakt van de Franse taal. Het bedrijf wordt van hoog tot laag in die taal beheerd. Alleen de persoonlijke bundels van het vlaamstalig personeel worden in het Nederlands behandeld, terwijl de dienstorders, verslagen over de vergaderingen van de ondernemingsraad enz., ten behoeve van de Vlaamse personeelsleden in het Nederlands worden vertaald. De Vlaamse jongelieden die tot een vliegersloopbaan worden opgeleid, worden praktisch verplicht de lessen te volgen in het Frans en de examens in het Frans af te leggen.

De Sabena oefent derhalve een sterke verfransende invloed uit op haar vlaamstalig personeel dat, in de praktijk, in een atmosfeer van taaldwang loopt. Meer in het bijzonder is de Sabena een factor van verfransing op de luchthaven van Melsbroek. In hun betrekkingen met de diensten van de Regie der Luchtvaartwegen op de luchthaven, bedienen de Sabenadiensten aldaar zich bijna uitsluitend van het Frans. Aldus wordt ook op het nederlandstalig personeel van deze overheidsdienst een taaldruk uitgeoefend.

Ten onrechte brengt de Sabena in dat de wet van 28 juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken op haar niet toepasselijk zou zijn omdat zij een naamloze vennootschap is. Het V.V.O. verwijst in verband hiermede naar het advies van de regering opgenomen in het verslag over 1935 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht aan de Senaat:

«De regering heeft geoordeeld dat aan de Sabena dient medegedeeld te worden dat de wet zonder twijfel op deze instelling toepasselijk is krachtens artikel 1, par. 3 van de wet van 28 juni 1932».

Het wetsontwerp waarbij wordt voorgesteld de Sabena te machtigen haar kapitaal te verhogen en haar statuten te wijzigen, werd reeds door de Senaat goedgekeurd.

Het V.V.O. dringt er bij de Vlaamse volksvertegenwoordigers op aan dat zij, bij de behandeling van het ontwerp in de commissies van Verkeerswezen en van Financiën, alsmede bij de behandeling ervan in de algemene vergadering, waarborgen zouden eisen in zake de eerbiediging van de taalwet door de Sabena.

Meer er meer doet de Sabena een beroep op de steun van de Staat d.w.z. van alle burgers van het land. Meer dan ooit is het dus de taak van het parlement en in het bijzonder, van de Vlaamse parlements-

leden, er over te waken dat de rechten van de Vlaamse gemeenschap in de Belgische burgerluchtvaart geëerbiedigd en haar belangen er gevrijwaard zouden worden.

Namens het bestuur van V.V.O.

TIJDSCHRIFTEN

Nederlands Juristenblad : afl. 11 - 15 maart 1958 :

Mr Ch. Th. Hermans, Eenheid van rechtspraak inzake tijd van oorlog en oorlogsgevaar. — Dr H. P. Schaap, art. 100 Burgerlijk Wetboek en de rol van de griffier hierbij.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie : n° 4529 - 15 maart 1958 :

Mr C. AE. Uniken Venema, Overdracht en verpanding van rechten in het ontwerp B.W. (I). — J. Spaanstra, Enige fiscale aspecten van het uitkopen van vennoten. — Prof. Mr R. D. Kolléwijn, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (II).

Journal des Tribunaux : n° 4186 - 16 mars 1958 :

Jean G. Renaud, Le droit d'auteur de l'avocat sur sa plaidorie. — La propriété commerciale et le fonds de commerce en droit comparé belge et français. — Jurisprudence.

Revue de l'administration et du droit administratif de la Belgique : 3me livraison 1958 :

Jacques Dembour, Servitudes légales. — Du problème des indemnités en matière de servitudes légales d'utilité publique.

Revue Pratique du Notariat Belge : 2420° livr. - février 1958 :

A. Le Hon, Le chèque dans la législation belge.

Recueil Dalloz : 10° cahier - 12 mars 1958 :

G.-H. Camerlynck, La réforme du délai-congé (loi du 19 février 1958).

Archiv des öffentlichen Rechts : Heft 2/3 - 1957 :

Prof. Dr. Adolf Schüle, Richard Thoma zum Gedächtnis. — Prof. Dr. Günter Dürig, Willibalt Apelt zum achtzigsten Geburtstag. — Dr. Dietrich Jesch, Unbestimmter Rechtsbegriff und Ermessen in rechtstheoretischer und verfassungsrechtlicher Sicht. — Dr. Herbert Wehrhahn, Systematische Vorfragen einer Auslegung des Art. 2 Abs. I des Grundgesetzes. — Dr. Lüder Meyer-Arndt, Rechtsfragen der Grundgesetzänderung.